

بُخارا

یونی
ایکری
کونر

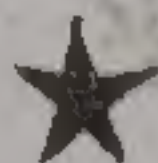

The British Press

نہمال

(بلوچی بُنیادی الفاظ)

مرتب کنندگان
۱۔ غوث بخش صابر
پیر محمد زبیرانی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

مجدد حقوق بحق بلوچی اکیڈمی محفوظ

بار دوم

تعداد ۵۰۰

پبلشر بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

قیمت ۲/۵۰

بلوچ بنیادی الفاظ

لقدادی ۵۲۹

مرتب کردہ :-

غوث بخش صابر

پیر محمد زبیرانی

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۱	نام	نام	۱	لام	عالمی جنگ
۲	گام	گام	۲	رام	چہرے کے داغ
۳	وام	دھن	۳	رد	غلط
۴	شام	شام	۴	بکد	برا

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۹	لہ	ہنگل	۲۷	مَنَق	مقابل
۱۰	کد	کب	۲۸	نَق	لاٹھی
۱۱	زَد	زَد	۲۹	سَنَق	صدمہ
۱۲	نَت	دو	۳۰	خَب	انجان
۱۳	پک	نشان پا	۳۱	کَنَق	کمانی
۱۴	صد	سو	۳۲	نَبَق	دوکان
۱۵	دَت	غود	۳۳	خَب	بالکل
۱۶	گَت	اسرار	۳۴	وَق	جی
۱۷	پَت	اعتبار	۳۵	شوم	بد قسمت
۱۸	سَنَق	صلاح	۳۶	بوم	الو
۱۹	دَوَد	سخت	۳۷	توار	آواز
۲۰	لَد	کاروان	۳۸	ہوار	اکٹھا
۲۱	بَد	بوجھ	۳۹	ہزار	ہوشیار
۲۲	پَد	پڈی	۴۰	قرار	قرار
۲۳	دَوَد	درہ	۴۱	سیار	پناہ
۲۴	کَد	گرنہا	۴۲	نکار	نفی
۲۵	گَت	عزیزت	۴۳	ہزار	ہزار
۲۶	پَت	میدانی	۴۴	نوار	سوار

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۵	شمار	شمار	۶۳	قبہ	قبر عظیم
۴۶	کمار	نظر انداز کرنا بے پرواہ	۶۴	شہر	شہر
۴۷	بہار	بہار	۶۵	لہر	جوش
۴۸	گیدار	بمٹکل	۶۶	چہر	چاردن اور
۴۹	نیکار	ضرورت	۶۷	دہر	دہر
۵۰	چکار	لبریز	۶۸	رَب	رَب
۵۱	ردار	انشطار	۶۹	گپ	گندم کی فصل کا پودہ
۵۲	سمار	تیار کرنا	۷۰	دُب	پھندا
۵۳	حمار	حلال	۷۱	پِپ	گرفت
۵۴	انہار	گلے ملنا	۷۲	دُب	عوض
۵۵	ہینار	شدید پیاس	۷۳	پاک	پاک صاف
۵۶	شیوار	باغیر	۷۴	جاگ	شور
۵۷	دلوار	منتظر	۷۵	باک	مزر
۵۸	آمار	عطرینر	۷۶	تاک	پتا
۵۹	کردار	کردار	۷۷	راک	قوت
۶۰	کبوم بار	گم کرنا	۷۸	ماک	کڑی
۶۱	پہر	غصہ	۷۹	حاک	سٹی
۶۲	شہر	قسم	۸۰	چاک	چاک

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۸۱	وَرَد	کھانا	۹۹	لِٹ	آبلہ
۸۲	کَرَد	جُدا	۱۰۰	پِٹھ	پوٹی پھاٹک
۸۳	سَرَد	سرد	۱۰۱	مَحق	حق
۸۴	بَرَد	کدال	۱۰۲	شَک	شک
۸۵	دَرَد	درد	۱۰۳	تَک	طرف
۸۶	بَارگ	پتلی	۱۰۴	کَک	گلے بلنا
۸۷	زَنَد	سوئی	۱۰۵	رَک	ہونٹ
۸۸	گَوَنَد	پھوئی	۱۰۶	سَک	اشتیاق
۸۹	وَنَد	عِصت	۱۰۷	مَک	بدنام
۹۰	رَوک	جلتا ہوا	۱۰۸	کَک	تنگا
۹۱	بَک	رائیگاں	۱۰۹	مَک	دلی
۹۲	فَوک	اندرون	۱۱۰	زَک	کھینچنے کا پھانسی
۹۳	فَوک	نیا	۱۱۱	لَک	نقش
۹۴	لَوک	طعنہ	۱۱۲	کَک	لیکھ
۹۵	سَوک	جلن	۱۱۳	اَشک	مشق
۹۶	سِیر	بلا	۱۱۴	رَشک	جوؤں کے آئی
۹۷	سِیر	بچے تحت	۱۱۵	چَشک	کیلا
۹۸	زُحیر	ڈھیر	۱۱۶	پَشک	کرتہ

نمبر	الفاظ	اردو	نمبر	الفاظ	اردو
۱۱۷	ہیگ	ہاتھ	۱۳۵	پاپ	تالی
۱۱۸	جیگ	گریبان	۱۳۶	تاپ	سینک
۱۱۹	آج	جدا	۱۳۷	لاپ	پیٹ
۱۲۰	دبج	گزر	۱۳۸	کاپ	مصدق
۱۲۱	زبج	زنج	۱۳۹	پاپ	گنہ
۱۲۲	گنج	ذخیرہ	۱۴۰	چاپ	سنا ان سنا
۱۲۳	تج	کنا	۱۴۱	تاپ	مردانہ گیو
۱۲۴	دبج	کوچ	۱۴۲	واب	انداز
۱۲۵	ننج	گھپ اندھیرا	۱۴۳	آب	آنکھوں کا پانی
۱۲۶	پکت	یقینی	۱۴۴	داب	شیند
۱۲۷	سکت	شدید	۱۴۵	چاپ	گھاس
۱۲۸	لمکت	سنگ آنا	۱۴۶	زراب	آپغ
۱۲۹	آچ	آگ	۱۴۷	خراب	خراب
۱۳۰	سارچ	راس آنا	۱۴۸	حساب	حساب
۱۳۱	تاج	دوڑ	۱۴۹	ثواب	ثواب
۱۳۲	پاچ	صاف کرنا	۱۵۰	قول	قول
۱۳۳	ناچ	رقص	۱۵۱	ہول	خود
۱۳۴	چاچ	پہیلی	۱۵۲	پول	پوچھ

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۱۵۲	نول	روانگی	۱۷۱	چار	نمنا
۱۵۴	نول	اوپر کی شاخ	۱۷۲	سار	جلاپا
۱۵۵	نیل	میلا	۱۷۳	چار	جڑواں
۱۵۶	نیل	ناخن	۱۷۴	بیر	الچی
۱۵۷	نیل	امید - توقع	۱۷۵	شیر	دودھ
۱۵۸	نیل	بددیانتی	۱۷۶	بیر	معزز
۱۵۹	نیل	قد	۱۷۷	دیر	دور
۱۶۰	نیل	گراشکان	۱۷۸	چیر	باریک پی
۱۶۱	نار	نار	۱۷۹	زیر	انسان
۱۶۲	چار	چار	۱۸۰	بیر	جس
۱۶۳	شار	شال	۱۸۱	تیر	تیر
۱۶۴	بار	بوجھ	۱۸۲	دسیک	گرفتار
۱۶۵	بار	سیلاب	۱۸۳	دار	لکڑی
۱۶۶	دار	باری	۱۸۴	کار	کام
۱۶۷	زار	ناراغلی	۱۸۵	گار	گم
۱۶۸	پار	بنیاد	۱۸۶	گیت	اوسوں کا ریلوے
۱۶۹	دار	بار	۱۸۷	نگ	جیسی
۱۷۰	کار	دھنیزہ	۱۸۸	نگ	دور

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۱۸۹	زگ	رگ	۲۰۷	میش	کڑی
۱۹۰	کوش	نسیم	۲۰۸	سید	بان
۱۹۱	کوش	جوتا	۲۰۹	دید	بصیرت
۱۹۲	کوش	قتل	۲۱۰	جدید	ہر اہمرا
۱۹۳	دوش	چوہنا	۲۱۱	امب	آم
۱۹۴	دوش	سورج	۲۱۲	تمب	نم
۱۹۵	پوش	غلاف	۲۱۳	دمب	اتار
۱۹۶	جوش	حزبات	۲۱۴	نرمب	لقہ
۱۹۷	لوش	خربوزہ	۲۱۵	جنب	تھنہ
۱۹۸	لوش	لوش	۲۱۶	لمب	پلو
۱۹۹	سروش	کہنی	۲۱۷	ٹمب	گھسیڑنا
۲۰۰	پروش	شکت	۲۱۸	ہنمب	ایک پورا
۲۰۱	مروش	اسجکس	۲۱۹	رُمب	تیز دھڑ
۲۰۲	اُرش	یفسار	۲۲۰	گونب	کھوکھلا
۲۰۳	کُرش	کُرسی افلاک	۲۲۱	سِسط	تھلانگ
۲۰۴	سُرش	گوندھنا	۲۲۲	چِٹ	بد دعا
۲۰۵	دُرش	پینا	۲۲۳	چِٹ	رسی
۲۰۶	سُش	مالش	۲۲۴	جِل	نیچا

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۲۲۵	جَم	تمام	۲۴۳	صورت	صورت
۲۲۶	دَم	دَم	۲۴۴	زیب	زیب
۲۲۷	غَم	غم	۲۴۵	دول	انداز
۲۲۸	بِم	نرم	۲۴۶	بدن	بدن
۲۲۹	شِم	چم	۲۴۷	جان	جان
۲۳۰	دَم	دیم	۲۴۸	جون	جسم
۲۳۱	رَحَم	رحم	۲۴۹	جون	خون
۲۳۲	مَرَدَم	آری	۲۵۰	تب	طبیعت
۲۳۳	دست	باتھ	۲۵۱	ارواد	روح
۲۳۴	پاؤ	پاؤں	۲۵۲	خیال	خیال
۲۳۵	چَم	آنکھ	۲۵۳	سِنخ	اہلیت
۲۳۶	سَر	سر	۲۵۴	کمال	کمال
۲۳۷	گَرْدَن	گردن	۲۵۵	شان	شان
۲۳۸	گوش	کان	۲۵۶	زور	زور
۲۳۹	پونز	نک	۲۵۷	واک	فوت
۲۴۰	رَنگ	رنگ	۲۵۸	دَس	توبیق
۲۴۱	دروشم	صورت	۲۵۹	واک	تواناں
۲۴۲	شکل	شکل	۲۶۰	در	خراب

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۲۶۱	سام	مرہ	۲۷۹	زندگ	زندہ
۲۶۲	نیرود	دل	۲۸۰	سندگ	نورانا
۲۶۳	وشی	نوشی	۲۸۱	بند	بند
۲۶۴	نہری	معلیٰ	۲۸۲	چنبو	چنبہ
۲۶۵	نیاد	لشت	۲۸۳	موردانگ	انگلی
۲۶۶	داوان	مفضل	۲۸۴	دست دل	مقبلی
۲۶۷	حال	خبر	۲۸۵	کڑی	ایڑی
۲۶۸	تبر	بات	۲۸۶	بزران	دان
۲۶۹	سلام	سلام	۲۸۷	شگن	سُرن
۲۷۰	نیکی	بھلائی	۲۸۸	نیل	انداز رفتار
۲۷۱	بدی	برائی	۲۸۹	شل	شل
۲۷۲	بنوانی	اچھائی	۲۹۰	بچی	لمبائی
۲۷۳	راستی	راستیازی	۲۹۱	گیش	بیش
۲۷۴	ردی	خط کاری	۲۹۲	گیگ	قابل
۲۷۵	گپ رپ	بات چیت	۲۹۳	گیگانی	سنہ چڑھنا
۲۷۶	تران	نقترپ	۲۹۴	راب	خیند
۲۷۷	حدیث	گفتگو	۲۹۵	آگہی	آگہی
۲۷۸	گندگ	دیکھنا	۲۹۶	صبر	صبر

رقبہ	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۲۹۷	اوپار	ضبط	۳۱۵	تس	خوف
۲۹۸	یات	یاد	۳۱۶	تاہ	عمیق
۲۹۹	زیر	اداسی	۳۱۷	بیکائی	گھبراہٹ
۳۰۰	گل	خوشی	۳۱۸	دپ زبان	قابل گفتی
۳۰۱	شادہ	مُرت	۳۱۹	پل	گوزکا
۳۰۲	اُرس	آندو	۳۲۰	شوخ	شوق
۳۰۳	اُتار	اکہ	۳۲۱	طن	بن
۳۰۴	برن	افسوس	۳۲۲	پل	طن
۳۰۵	ہر دک	آرزو	۳۲۳	چونک	گھبرو
۳۰۶	واہک	خواہش	۳۲۴	چنگ	دھڑ
۳۰۷	چکند	مسکراہٹ	۳۲۵	دنگ	پشت
۳۰۸	کندک	ہنسی	۳۲۶	دنگ	ہنیم الجھٹ
۳۰۹	گریوگ	ردنا	۳۲۷	شد	وزن
۳۱۰	ترنگ	قرار پانا	۳۲۸	سنگ	پتھر
۳۱۱	زنگ	"	۳۲۹	سنگ	محصول
۳۱۲	راز	راز	۳۳۰	حول	نہال
۳۱۳	ارمان	ارمان	۳۳۱	سوہنے	حسین
۳۱۴	حل	تمنا	۳۳۲	سپہ	شخصیت

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۲۲۲	زیب	ریب	۲۵۱	سر مرد	قد آدم
۲۲۳	گور	نگھار	۲۵۲	سر دک	سر براہ
۲۲۵	بالاد	قد	۲۵۳	سر کرد	سر بر آوردہ
۲۲۶	رداج	رفقار	۲۵۴	سر بار	مزید
۲۲۷	ٹک	عشوہ	۲۵۵	سر سا	فطرانہ
۲۲۸	مہر	محبت	۲۵۶	سر ون	سر مانے
۲۲۹	نمبر	محکم	۲۵۷	پا و ون	پائنتی
۲۳۰	سود	اجازت	۲۵۸	چار کل	چار دیواری
۲۳۱	مورگ	امتحان	۲۵۹	چار راہ	چوک
۲۳۲	مورگ	ما تم	۲۶۰	چورک	چو قحاصہ
۲۳۳	رتک	مرثیہ	۲۶۱	چورک	تمسخر
۲۳۴	موک	رشوت	۲۶۲	چورک	نیم
۲۳۵	طام	شام	۲۶۳	چوری	یشیم
۲۳۶	مولد	کنینہ	۲۶۴	چار دیم	چارون طرف
۲۳۷	محنت	مشقت عارضہ	۲۶۵	چنگ	دھرا
۲۳۸	سزد	معارضہ	۲۶۶	چوٹ	بڑھا
۲۳۹	مرد	مرد	۲۶۷	چون	کیا
۲۴۰	نامرد	نامرد	۲۶۸	چوش	ایسا

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۲۹۹	چوڑ	کونیل	۲۸۷	سنگ	بکھرا ہوا
۳۰۰	چوچ	چنگلی	۲۸۸	تنگ	گھونٹ
۳۰۱	چنہ	نگرا	۲۸۹	بنگ	پیر
۳۰۲	اور	دباں	۲۹۰	جنگ	چڑیا
۳۰۳	دود	رسم	۲۹۱	انگ	مہندس
۳۰۴	دور	ندی	۳۹۲	سنگ	لابج
۳۰۵	شود	مرے کا تختہ پھل	۳۹۳	دنگ	پشتی
۳۰۶	بود	کمانی	۳۹۴	لنگ	معدور
۳۰۷	زور	سخت	۳۹۵	زنگ	زنگ
۳۰۸	نور	بادل	۳۹۶	کنگ	شوخ
۳۰۹	جود	شوہر	۳۹۷	کور	اندھا
۳۱۰	پرود	اُدھر	۳۹۸	دور	دک
۳۱۱	اُرم	عمر	۳۹۹	سور	لیکن
۳۱۲	گرم	گڑھا	۴۰۰	مور	مور
۳۱۳	بسم	پیل	۴۰۱	جور	تاج ازبیرا
۳۱۴	سنگ	قربان	۴۰۲	پور	بروین
۳۱۵	ندر	خجادر	۴۰۳	دور	جہ
۳۱۶	شدر	گھر	۴۰۴	ہور	برسات

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۰۵	شور	مشورہ	۴۲۲	سخت	سخت
۴۰۶	بند	بند	۴۲۳	بخت	قسمت
۴۰۷	رند	نشان	۴۲۴	تخت	تخت
۴۰۸	سند	جوڑ	۴۲۵	دخت	دقت
۴۰۹	پند	سفر	۴۲۶	رخت	ازنی کا پھان
۴۱۰	ہند	جگہ	۴۲۷	روپ	سہل
۴۱۱	پوچ	تنکا	۴۲۸	پوپ	کوشنا
۴۱۲	پوچ	فضول	۴۲۹	ہوپ	وبا
۴۱۳	لوچ	عویاں	۴۳۰	نوپ	نوپ
۴۱۴	مال	مال	۴۳۱	یوپ	گدیلا
۴۱۵	زال	عورت	۴۳۲	خوپ	بل
۴۱۶	بال	اڑان	۴۳۳	ٹوپ	ٹوپی
۴۱۷	ٹال	عدد	۴۳۴	ٹوڈ	انداز رفتار
۴۱۸	گال	شعر	۴۳۵	پھوڈ	دھیل
۴۱۹	شال	شال	۴۳۶	ڈوڈ	ضعیف
۴۲۰	وال	گڑ	۴۳۷	ہوڈ	بل
۴۲۱	سال	سال	۴۳۸	روڈ	مکھی
۴۲۲	گت	حصہ	۴۳۹	شوٹ	نیشک

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۴۱	تَر	تر	۴۵۹	ہیم شہ	آدمی بات
۴۴۲	گَر	داد	۴۶۰	سُھوڑ	سحری
۴۴۳	خَر	اچھا	۴۶۱	جاشت	دوبہر
۴۴۴	بُشَر	رسوا اذیل	۴۶۲	پیشیم	سہ پہر
۴۴۵	زَنہ	روپیہ	۴۶۳	دیگر	عصر
۴۴۶	خَبَر	کپڑا	۴۶۴	مُجرب	شام
۴۴۷	بَر	سونا بیان	۴۶۵	عشاء	عشاء
۴۴۸	سَر	ہینگنا	۴۶۶	روشنی	ورشی
۴۴۹	سہکان	چاندنی	۴۶۷	تہاری	اندھیرا
۴۵۰	رُوح	دک	۴۶۸	بام رنگ	پوچھے
۴۵۱	ہا	چاند	۴۶۹	سُہر	سُرخ
۴۵۲	اسکال	ستارے	۴۷۰	زرد	زرد
۴۵۳	آنمان	آسمان	۴۷۱	نیل	نیلا
۴۵۴	شپ	رات	۴۷۲	اسپیت	سفید
۴۵۵	صباح	علی الصباح	۴۷۳	گجی	سفید
۴۵۶	سُھب	سویرا	۴۷۴	سیوہ	کالا
۴۵۷	گوربام	سیدہ سحر	۴۷۵	آسانی	بھٹتی
۴۵۸	بانگواہ	سحر	۴۷۶	سوند	سبز

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۷۷	سبزگ	سبزہ	۴۹۵	بائیات	کل
۴۷۸	کاہ	گھاس	۴۹۶	پوشی	پرسوں
۴۷۹	ریم	گھاس	۴۹۷	پرن پوشی	اترسوں
۴۸۰	بوگنگ	جھاڑی	۴۹۸	پیشروپی	پر سے اتسوں
۴۸۱	درشک	درخت	۴۹۹	اویت	امید
۴۸۲	ناک	پتہ	۵۰۰	اوست	آسرا
۴۸۳	پن	"	۵۰۱	کیف	خمار
۴۸۴	باگ	باغ	۵۰۲	چار	نشہ
۴۸۵	باگپن	باغبان	۵۰۳	لار	مہوش
۴۸۶	جو	نالہ	۵۰۴	موج	موج
۴۸۷	چات	کنواں	۵۰۵	موجائی	اُداسی
۴۸۸	پاس	پل	۵۰۶	موجر	"
۴۸۹	ساعت	گھنٹہ	۵۰۷	جور	تندرستی
۴۹۰	کترا	دقیقہ	۵۰۸	جک	"
۴۹۱	دبان	دلت	۵۰۹	جند	خود
۴۹۱	راہ	راستہ	۵۱۰	لک	نیہ
۴۹۲	دگ	راستہ	۵۱۱	کین	پران
۴۹۳	مردچی	آج	۵۱۲	سار	باہوش

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۵۱۲	بے سار	بیہوش	۵۲۲	دلادری	بہادری
۵۱۳	ورنائی	جوانی	۵۲۳	لگوری	بزوری
۵۱۵	پیری	بڑھاپا	۵۲۴	نزدری	کمزوری
۵۱۶	لسانی	بچپن	۵۲۵	پیشانی	"
۵۱۷	مزن	کبرسنی	۵۲۶	کی	کھی
۵۱۸	گستری	صفیرسنی	۵۲۷	گیشی	زیادتی
۵۱۹	مستری	بڑھائی	۵۲۸	بازی	بہتات
۵۲۰	تیلی	طلق	۵۲۹	شیروپی	دردھ پی
۵۲۱	شیرچی	.			

بلوچی شفا و شفا الفاظ

تعداد الفاظ ۱۰۰۰

مرتب کرده :-

غوث بخش صابری

پیر محمد زبیرانی

نمبر	لفظ	اردو
۱	خدا	خدا
۲	رسول	رسول
۳	قرآن	قرآن
۴	نوازش	نماز
۵	روشک	روزہ
۶	زکوٰۃ	زکوٰۃ
۷	حج	حج

نمبر	لفظ	اردو
۸	عید قربان	عید الضحیٰ
۹	خیرات	نیاز / خیرات
۱۰	مَلّا	مَلّا
۱۱	کتاب	کتاب
۱۲	تائیت	تعویذ
۱۳	دَم	دَم
۱۴	جھاڑ	دَم
۱۵	سمیت	مسجد
۱۶	طالب	طالب العلم
۱۷	بُجّی	مَلّا کاروندینہ
۱۸	سرسا	نظرانہ
۱۹	شکرانہ	ہدیہ
۲۰	آبدست	استنجا
۲۱	وزنماز	وضو
۲۲	بانگ	اذان
۲۳	دُرود	دُرود
۲۴	قرآن وارگ	مَدِ بلا کے لئے قرآن کے نیچے گزرتا
۲۵	قرآن بخشگ	مسل

اُردو	لفظ	بر
توہمات	شک پال	۲۶
جن / جھوت	جن	۲۷
پرسیا	پرسیا	۲۸
بڑا سایہ	سایگ	۲۹
دلیہ	ذبیہ	۳۰
ہستر	اسرار	۳۱
دہم کے باعث بڑی چیز کا نام نہیں لیتے	بے نام	۳۲
دوڑ	دُت	۳۳
ایک دہی عارض	گوات	۳۴
اس کی ماہر	ماہ	۳۵
گوات اتارنے کا عمل	لیب	۳۶
آ	دھمال	۳۷
آگ یا پانی کے ذریعے چرکی چوری کا سراغ	آس آپ	۳۸
پانی کے ذریعے قال لینا	گنگ آپ	۳۹
شعلوں سے قال لینا	آس زبان	۴۰
آگ سوکن	آس ہاپوک	۴۱
رات کو نمک کا نام لینا	نام نگرک	۴۲
رات کو نظر نہ آنا	غیب کو رگ	۴۳

اردو	لفظ	نمبر
ہفتہ اور سو لہویں کو خمس سمینا	شنبہ شانزدہ	۴۴
قال	پال	۴۵
بچے کو نظر سے بچانا	چیک ڈک	۴۶
ماہ صفر کے آخر میں گھر کو بھاڑنا	ٹھیک ٹھیک	۴۷
کھجور کے پتوں سے قال لینا	مازگ	۴۸
جادو کی چڑی کو دیکھ کر قال لینا	بڑ دست	۴۹
نظر بد	نظر	۵۰
اس کا علاج	نظر بُر	۵۱
خوردہ قبر	پورنگ	۵۲
زچہ کو درد سے نجات دلانا	درنگ بُر	۵۳
نکام کے ملاح کا عمل	پشامک بُر	۵۴
عقب سے جاتے کو آواز نہ دینا	گواکو	۵۵
عرق خواب کرنا	داب بند	۵۶
تیرا اثر نہ کرنے کا تعویذ	تیر نہ	۵۷
سوار کے اثر نہ کرنے کا تعویذ	تیسخ بند	۵۸
مرد کو جماع سے بند کرنے کا تعویذ	بندگ	۵۹
زبان بندہ کا تعویذ	دپ بند	۶۰
بینی کو بند کرنا	چم بند لونگ	۶۱

نمبر	نقطہ	اردو
۶۲	مواہبت	ایک موسوم ہفتہ
۶۳	شامز	سبز رنگ کا ہفتہ
۶۴	آسان پری	جنات سے بچاؤ
۶۵	مریخی	سرخ رنگ کا ہفتہ
۶۶	دارلیندا	ایک ٹوڑکا
۶۷	حاک دوستی	" "
۶۸	گنگو	" "
۶۹	ینسار	حفظ بلا
۷۰	دیکم حونی	قربانی
۷۱	بی بی سستی	ایک خاص خیرات جو صرف عورت کیسے لےہے
۷۲	اولانک	کشیدہ کار غلاف
۷۳	رنگ	محفوظ
۷۴	دشتانک	خوش آمدید
۷۵	چمبر	تفصیلی احوال
۷۶	احوال	احوال
۷۷	دو پانی	مختصر احوال
۷۸	پلو شریک	ہمسایہ
۷۹	پلو شریک	ہمسائیگی

نمبر	لفظ	اردو
۸۰	میسار	پنہاہ
۸۱	میاردار	پنہاہ دینے والا
۸۲	میار جہتی	پنہاہ میں آنا
۸۳	بے میار	گلوغلاھی
۸۴	جسرگ	اجتماع
۸۵	دیوان	محفل
۸۶	لٹ بیر	بدار لینا
۸۷	میل	شکرکشی
۸۸	حکلی	لکارنا
۸۹	میڑھ	مستانا
۹۰	مڑکڑ	•
۹۱	نٹ	مڑمقابل
۹۲	پنچ	پنچ
۹۳	سیاہ کنگ	سیاہ کاری مرکب پانا
۹۴	سیاہ کار	بدکار / سیاہ کاری
۹۵	پاہوٹ	پنہاہ گزین
۹۶	چیدہ	نشان
۹۷	ہوک	شہید کے برعکس

نمبر	لفظ	اردو
۹۸	ڈاہ	اطلاع
۹۹	ڈاہ آر/ڈاہی	پیغام رساں
۱۰۰	ڈاہ چیدہ	نشان پیام
۱۰۱	پھڑی	چندہ
۱۰۲	شرمانہ	عزت کا ہر جانہ
۱۰۳	تھام	اندکوبائی
۱۰۴	ہستائی	مژدہ
۱۰۵	ہستگر	مژدہ رساں
۱۰۶	سرگرد	میراثوں کو نلداد
۱۰۷	شیگای	میزبانی
۱۰۸	ڈنڈی	مشترک گوشت خوری
۱۰۹	ڈنڈ	حیقتہ
۱۱۰	ڈنڈنگ	نشانہ
۱۱۱	کھوڑی	مشترک تفتیش
۱۱۲	نیاطری	رشتہ دار خاتون
۱۱۳	سیر سر	" "
۱۱۴	سہیت سر	چھٹے بابوں والی
۱۱۵	جیجا	بڑی بہن

نمبر	لفظ	اُردو
۱۱۶	سرگشت	سماجی نذرانہ
۱۱۷	پتھر	فرشِ ماتم
۱۱۸	شور	مردے کی غسل کی جگہ
۱۱۹	اول شام	پہلی رات
۱۲۰	سے شام	سوم
۱۲۱	سیگ	مٹوگ
۱۲۲	زلف لایچ	بیود کا زلفیں اٹھالینا
۱۲۳	حک شانی	ماتم کرتے وقت سر پرٹی ڈالنا
۱۲۴	پشتی	چادر
۱۲۵	سیر	شادی
۱۲۶	عامدس	شادی بیاہ
۱۲۷	سانگ	سنگائی / سنگی
۱۲۸	سُفت	خندہ
۱۲۹	بریک	
۱۳۰	جند سائی	بچے کا سر منڈانا
۱۳۱	کول	منّت ماننا
۱۳۲	نہنت	
۱۳۳	منگیر	مشترک شادی کا چانے کا رسم

نمبر	لفظ	امرو
۱۳۴	جن	بالات
۱۳۵	جنی بند	مہندی کی رسم
۱۳۶	دڑ کی جنی	چپکے کی مہندی
۱۳۷	راسنک جنی	ظاہر کی مہندی
۱۳۸	کورگان	ڈہا کے نہلا نے کی رسم
۱۳۹	لب	ولہ
۱۴۰	سرگروپ	دلہن کو سجالے والی عورت
۱۴۱	دھیل	بہ پے پختا کرنا
۱۴۲	زرشان	بہ
۱۴۳	دھل چاپ	دھول باجے
۱۴۴	ہنگ	دھبہ
۱۴۵	تخت	سیج
۱۴۶	دیکم دیدار	منہ دکھائی
۱۴۷	شنگ	چھٹی
۱۴۸	نام بندی	نام رکھنے کی رسم
۱۴۹	چٹ پیر گد	سنگائی کے لمبے
۱۵۰	ساونک	دوٹھا
۱۵۱	باغور	دھن

نمبر	لفظ	اردو
۱۵۲	جانی	دوبن کی سہیلی
۱۵۳	ہالو	شادی کے گیت
۱۵۴	مال	شادی کا خرچ
۱۵۵	آڑتی	" "
۱۵۶	ٹرک	موت
۱۵۷	سہہ کنڈن	نزع
۱۵۸	یاسین	سورہ یسین پڑھنا
۱۵۹	کپن	کفن
۱۶۰	بشودوک	مردے کا غسل و نما / غسل
۱۶۱	مَشود	مردے کی جائے غسل
۱۶۲	لَحْد	لحد
۱۶۳	نیام گور	تدفین کی ایک قسم
۱۶۴	سیمی ردچ	سولہ
۱۶۵	پاتھہ	فاتحہ
۱۶۶	پتتر	ما تم کہہ
۱۶۷	پرس	تغزیت
۱۶۸	موتک	ما تم کرنا
۱۶۹	مودگ	مرثیہ

نمبر	لفظ	اردو
۱۴۰	بجّار	شادی کا چنڈہ
۱۴۱	نٹ دہیر	بدل
۱۴۲	ہون	خون / قتل
۱۴۳	ہڈ پوٹھی	دوسرے قبیلے میں منہم ہیں
۱۴۴	میار	طعن دشمن
۱۴۵	سیاہ کنگ	بدکار پانا
۱۴۶	راہ بندگ	راستہ روکنا
۱۴۷	ہونی	قائل
۱۴۸	باہوٹ	پناہ گزین
۱۴۹	بھل دیگ	لٹکارنا
۱۵۰	مستاگ	مخردہ
۱۵۱	مہمانی	مہمانی / دعوت
۱۵۲	لوہنگ	بلاوا
۱۵۳	پوڑی	قوی چنڈہ
۱۵۴	چھی	قوی تادلن ادا کرنا
۱۵۵	مساک	مسواک
۱۵۶	سیر سوغ	سرمہ
۱۵۷	کبلی	کاجل

ارد

لفظ

نمبر

سرخ

سرخ

۱۸۸

ایک خوشبو جو بالوں کے سنگھار پر مشتمل

لیس

۱۸۹

خوشبو

بولی

۱۹۰

ایک خوشبو

مہلو

۱۹۱

ایک خوشبو

لال تھان

۱۹۲

دبیں

باج

۱۹۳

مشک

بک

۱۹۴

عطر

عطر

۱۹۵

ایک خوشبو

دُر الیک

۱۹۶

"

پھیک

۱۹۷

"

زباد

۱۹۸

عنبر

عنبر

۱۹۹

زعفران

زعفران

۲۰۰

پازیب

پازیب

۲۰۱

کان کا زید

محقق

۲۰۲

بالی

لشی

۲۰۳

طوق

تھور

۲۰۴

چوڑیاں

باھینک

۲۰۵

نمبر	لفظ	امداد
۲۰۶	سینہ	چوڑیاں
۲۰۷	رستیں	کلائی کے منکے
۲۰۸	تلس	۱۱ ۱۱ ۱۱
۲۰۹	منگلی	کلائی کے زلیو
۲۱۰	بول	ننتہ
۲۱۱	پھونزی	ناک کا زیور
۲۱۲	پسلی	بول
۲۱۳	پٹی	ریشمی پٹی
۲۱۴	جبار	بندے
۲۱۵	دُر	کان کے زیور
۲۱۶	دالی	بالیاں
۲۱۷	قید	سر پہ پہننے کا زیور
۲۱۸	مندری	انگوٹھی
۲۱۹	تائیت	تعویذ
۲۲۰	گوک	نگے کے زیور
۲۲۱	مچلی	نہلی
۲۲۲	جوک	نگے کا ہار نما زیور
۲۲۳	جھٹی	چوٹی

نمبر	لفظ	اردو
۲۳۴	چوٹی بند	پرانڈہ
۲۳۵	سیم کش	ٹانگ نکالنے کا آلہ زیور
۲۳۶	کچا بند	گھو بند
۲۳۷	بندوک	گلد بند
۲۳۸	کبرچی	بغیر رنگ کے انگوٹ
۲۳۹	چھتہ	انگوٹھی
۲۴۰	دیرہ	"
۲۴۱	بند	بغیر رنگ کی انگوٹ
۲۴۲	کنڈو گو	"
۲۴۳	چھتر	سایح نما زیور
۲۴۴	دری	جھومر
۲۴۵	پچا	تکلی
۲۴۶	زیادوان	خوشبودان
۲۴۷	چنگو	ایک زیور
۲۴۸	لونگ	ٹانگ کا لونگ
۲۴۹	پادینک	کرپ
۲۵۰	لکھ	کانٹے
۲۵۱	کچی	ہار

اردو	لفظ	نمبر
ہار	ہار	۲۵۲
ہار	لڑھ	۲۵۳
ہار	کٹدی	۲۵۴
بول	گرا ننگ	۲۵۵
ہار کی قسم	مٹھرو	۲۵۶
سر بند	سر بند	۲۵۷
رو مال	دست پاک	۲۵۸
رو مال	رو مال	۲۵۹
ریشمی دستار	لنگی	۲۶۰
کوٹ	کوٹ	۲۶۱
واسکٹ	صدری	۲۶۲
پگڑی	پھاغ	۲۶۳
چادر	پشتی	۲۶۴
سونا	سہر / تنگو	۲۶۵
چاندی	چاندی / زر	۲۶۶
جٹ	گلٹ	۲۶۷
جٹ	جڑی / جیت	۲۶۸
سانبا / ایوہینیم	ترا مو	۲۶۹

نمبر	لفظ	اردو
۲۷۰	سیہو/سرپ	سیسہ
۲۷۱	رک/پولاد	فولاد
۲۷۲	لوہ/آئرن	لوہ
۲۷۳	میٹ	چکنی مٹی
۲۷۴	ٹیل	تیل
۲۷۵	کھار	کھال/ایک سوڈا
۲۷۶	واد	نمک
۲۷۷	روغن	گھی
۲۷۸	چربی	جربی
۲۷۹	نان/ننگن	روٹی
۲۸۰	گندم	گیہوں
۲۸۱	برنج	چاول
۲۸۲	جو	جو
۲۸۳	زرت	جوار
۲۸۴	مکئی	مکئی
۲۸۵	یاہری	باہرہ
۲۸۶	ارزن	ایک غلہ/چینا
۲۸۷	وان/گلہ	غلہ

نمبر	لفظ	اردو
۲۸۸	مرجن / سہر (سیاہ)	مرج
۲۸۹	انب چور	آپچور
۲۹۰	بزار / مصالحہ	مصالحہ
۲۹۱	گینچ	دھنیا
۲۹۲	آپ	پانی
۲۹۳	آس	آگ
۲۹۴	گوات	ہوا
۲۹۵	حاک	مٹی
۲۹۶	گوری	ہار
۲۹۷	چٹوہ	ناک کا زیور
۲۹۸	پٹک	ناک کا زیور
۲۹۹	باجینک	کٹریاں
۳۰۰	مک	نگ
۳۰۱	گپ	چھپا
۳۰۲	لانٹی	ننہ نما زیور
۳۰۳	بچو	بچو
۳۰۴	کٹاؤگ	ایک زیور
۳۰۵	دشاں پاق	دانت کریدنے کا آلہ

نمبر	لفظ	اردو
۳۰۶	چلتب	گلے کا زیور
۳۰۷	شمس	پیشانی پہ بجانے کا زیور
۳۰۸	لرزک	ایک زیور
۳۰۹	تاکو	پیشوں والا زیور
۳۱۰	کشتی	ایک زیور
۳۱۱	سنگہ	کڑے (ہاتھوں کے)
۳۱۲	پھمکل	ایک زیور
۳۱۳	برگڑی	ایک زیور
۳۱۴	بکچہ	بقچہ
۳۱۵	جامدان	زیورات کی مخصوص جگہ (سنگ کا)
۳۱۶	پشک	کرتہ
۳۱۷	شلوار	شلوار
۳۱۸	سرگ	دوپٹہ
۳۱۹	جامک	قمیض
۳۲۰	چادر	چادر
۳۲۱	پازدار	جوتے / کفش
۳۲۲	چوٹ	چپل
۳۲۳	کودش	جوتے

نمبر	لفظ	اردو
۲۲۴	موزہ	جراہیں
۲۲۵	چوٹیل	چوٹی
۲۲۶	آنکج	ازار بند
۲۲۷	گڈنی	واسکٹ نما کوٹ
۲۲۸	ڈگہ	" "
۲۲۹	ٹوپ	ٹوپی
۲۳۰	دستار	پکڑی
۲۳۱	چکن دوش	کشیدہ کئے ہوئے جوت
۲۳۲	چنتہ	کپڑے رکھنے کا حید
۲۳۳	پیلک	" "
۲۳۴	لوٹھ	" "
۲۳۵	شلوار بند	ازار بند
۲۳۶	پٹو	آبخل
۲۳۷	گدھ	کپڑا
۲۳۸	جیغ	کشیدہ کردہ گریبان
۲۳۹	گریوان	گریبان
۲۴۰	چھدو	کشیدہ کردہ جیب
۲۴۱	جیو	جیب

نمبر	لفظ	اردو
۲۴۲	آستین	آستین
۲۴۳	دامن	دامن
۲۴۴	بڑے چپ	برچک
۲۴۵	کچھری	بغل کی پٹی (جو تگونی ہوتی ہے)
۲۴۶	نیفہ	نیفہ
۲۴۷	پادگ	پانچے
۲۴۸	گٹ	جھولی
۲۴۹	پیراٹھن	پیرہن
۲۵۰	کشتق	گشیدہ کی قسمیں
۲۵۱	لوپو	"
۲۵۲	چوڑ	"
۲۵۳	چوڑی	"
۲۵۴	سچکون	"
۲۵۵	کاشلو	"
۲۵۶	کاشکو	"
۲۵۷	پیت ٹک	"
۲۵۸	چیلکو	"
۲۵۹	کٹالو	"

نمبر	لفظ	۹۹۱
۳۶۰	ماتی پشت	کشیدہ کی قسمیں
۳۶۱	بانگڑو	•
۳۶۲	گنری	•
۳۶۳	توتی	•
۳۶۴	کیمچی محل	•
۳۶۵	نال جھالار	•
۳۶۶	جیگ	•
۳۶۷	گل ترانگ	•
۳۶۸	بتلیگ	•
۳۶۹	کلپیر	•
۳۷۰	روک	•
۳۷۱	مات چک	•
۳۷۲	پازیب	•
۳۷۳	بک تھری	•
۳۷۴	چاردہی گل	•
۳۷۵	پٹری دار	•
۳۷۶	گل و جھالار	•
۳۷۷	زربشان ٹیک	•

اردو	لفظ	نمبر
کشیدہ کی قسمیں	پنچ کڈک	۲۷۸
"	کر مڑ	۲۷۹
"	گر مڑ	۲۸۰
"	تاک بڑی	۲۸۱
"	ہیٹ زری	۲۸۲
"	گل مول	۲۸۳
"	گالی مور	۲۸۴
"	جا تناک	۲۸۵
"	گل ابر کش	۲۸۶
"	کنڈی گل	۲۸۷
"	ڈگارد وچ	۲۸۸
"	چورا	۲۸۹
"	شیٹنگ	۲۹۰
"	موسم	۲۹۱
"	مرگی پانچ	۲۹۲
"	دوسوئی	۲۹۳
"	سہ کٹک	۲۹۴
"	پنچ کڈک	۲۹۵

نمبر	لفظ	اردو
۳۹۶	جھالار	کشیدہ کی قسم
۳۹۷	نشیتر	نظم
۳۹۸	صوت	گیت
۳۹۹	زہریگ	ہزنیہ
۴۰۰	لیکو	"
۴۰۱	ڈیپی	لوک گیت
۴۰۲	ہالو	شادی بیاہ کے گیت
۴۰۳	لاڑوگ	"
۴۰۴	صوتی	گلوکار
۴۰۵	پہلوان	گائیک
۴۰۶	وش گش	خوش گلو
۴۰۷	گٹ	آواز
۴۰۸	رباب	رباب
۴۰۹	سرفندہ	سرنندہ
۴۱۰	سروز	سارنگی
۴۱۱	دمبورہ	تانبورہ
۴۱۲	ڈھول	ڈھول
۴۱۳	ڈکھڑ	ڈھولک کے ساتھ دوسرا ساز

نمبر	لفظ	اردو
۴۱۴	تار	تار
۴۱۵	گوک	ر
۴۱۶	مگرد	نے
۴۱۷	نڑ	•
۴۱۸	سر	الحان نے
۴۱۹	دستنگ	نڑ سر پر گائے جائیوالے نظم
۴۲۰	سزنا	شہنائی
۴۲۱	پونزک	شہنائی کی ایک قسم
۴۲۲	چاپ	تالی
۴۲۳	دو چاپی	دو تالیوں کی تھاپ
۴۲۴	سے چاپی	تین تال
۴۲۵	چار چاپی	چار تال کا رقص
۴۲۶	جھمر	رقص کی ایک قسم
۴۲۷	تاڑی	" "
۴۲۸	دریس	" "
۴۲۹	ساز	ساز
۴۳۰	سر	سر
۴۳۱	یدم	تال

نمبر	لفظ	اردو
۴۳۲	دونلی	الغوزہ
۴۳۳	یکتارہ	ایکتارہ
۴۳۴	دلہ	گھڑا
۴۳۵	چنگ	جنگ
۴۳۶	نگن	ردلی
۴۳۷	برزخ	چاول
۴۳۸	بھٹ	بھات
۴۳۹	نارشت	سالن
۴۴۰	آپشک	شوربا
۴۴۱	وادآپ	شوربے کی ایک قسم
۴۴۲	برہنگ	بھنا
۴۴۳	سہرنگ	”
۴۴۴	سجی	کاب
۴۴۵	ڈوڈھی	جوار کی ردلی
۴۴۶	چھٹی	چپاتی
۴۴۷	برہینہ	برہینہ پر پکی ردلی
۴۴۸	تینی	کاغذی ردلی
۴۴۹	شتی	ریت میں پکی ردلی

نمبر	لفظ	اردو
۴۶۰	پھرائی	راکھتے پکی روٹی
۴۶۱	کر نو	پتھر کی مدت
۴۶۲	ہتیر	عام روٹی
۴۶۳	تیر	غیری روٹی
۴۶۴	بسری	گڑے کے ساتھ پکی روٹی
۴۶۵	منجھ	چوڑی
۴۶۶	شرود	
۴۶۷	ہنرک	پکے ہوئے خوشے
۴۶۸	دائکو	دالے لکیلیں
۴۶۹	سانع	دالے
۴۷۰	ستو	ستو
۴۷۱	تیریت	شوربا ٹی روٹی
۴۷۲	چری	گوئن کا سائین
۴۷۳	آمری	اٹلی کا شوربا
۴۷۴	امب نارشت	آم کا شوربا
۴۷۵	بھٹ دماش	کھجوری
۴۷۶	بھگ	
۴۷۷	چھتری	خربانی کا شوربا

اردو	لفظ	نمبر
بھنی ہوئی چربی	چترک	۴۷۸
سوکھا گوشت	خدریت	۴۷۹
تورما	غورما	۴۸۰
جو کے دانے بھنے ہوئے	پشت	۴۸۱
دلیہ	ڈلگ	۴۸۲
جھلے خوشے	سر سوج	۴۸۳
مکئی کے دانے	پھلہ	۴۸۴
جواری کے نمکین دانے	حصیدلو	۴۸۵
ابلے ہوئے دانے	کول	۴۸۶
گیہوں اور لسی کا مالیدہ	ہیرہ	۴۸۷
ایک قسم کا معجون	گرفانہ	۴۸۸
پھلوں کا مالیدہ	دوشک	۴۸۹
نمکین سوکھی پھلی	زرشود	۴۹۰
نریوز کا پکا ہوا نمکین بیج	پالو	۴۹۱
وال سوئیاں	کوسرک	۴۹۲
ایک خاص قسم کا کھانا	آچار	۴۹۳
"	موچکی	۴۹۴
مکئیہ	کول	۴۹۵

اردو	لفظ	نمبر
پیرانے	سی سرک	۴۹۶
بہت گھی کی روٹی	چکّا	۴۹۷
دودھ کی مصنوعات	شیلہ پنچ	۴۹۸
" "	خرود	۴۹۹
" "	نر خرود	۵۰۰
کاک	کاک	۵۰۱
کاک کی ایک قسم	کوکی	۵۰۲
موٹی روٹی	روٹ	۵۰۳
موٹی روٹی	درگڑ	۵۰۴
تنور کی روٹی	تندوری	۵۰۵
مونگ کا فالیدہ	قہر	۵۰۶
سوئیاں	فالیچہ	۵۰۷
پلاؤ	پلا	۵۰۸
چاول کی روٹی	بھور کی	۵۰۹
کڑھائی کباب	کڑھوئی	۵۱۰
میٹھی ٹکیاں	ٹکی	۵۱۱
سیخ نان	سیخی	۵۱۲
روہے کا کباب	لڑو	۵۱۳

نمبر	لفظ	اردو
۵۱۴	پھنو	—
۵۱۵	چورک	روٹی کا بڑا حصہ
۵۱۶	گوڈمگ	روٹی کا ٹکڑا
۵۱۷	زنب	لقمہ
۵۱۸	گھنٹ	گھونٹ
۵۱۹	مٹ	گھڑا
۵۲۰	منجھل	دکھی
۵۲۱	چا جوش	کیتلی
۵۲۲	پیالہ	پیالہ
۵۲۳	طشت	رکابی
۵۲۴	میران	برتن
۵۲۵	ٹنگرو	چٹائی
۵۲۶	تھدا	چٹائی
۵۲۷	تافغ	پتھر کا تولا
۵۲۸	جنتر	چکن
۵۲۹	بشینک	بڑا دسترخوان
۵۳۰	شیکن	”
۵۳۱	پرزومک	دسترخوان

اردو	لفظ	نمبر
دری	کونٹ	۵۲۲
نمدا	ٹیسٹر	۵۲۳
دری کی ایک	تیکنی	۵۲۴
سامان رکھنے کا قالین	بڑی	۵۲۵
قالین	غالی	۵۲۶
بچھونا	چیر گٹر	۵۲۷
چراغ	چراگ	۵۲۸
کونڈی	جوگن	۵۲۹
ڈول	ڈول	۵۳۰
کونڈا	دان چوپ	۵۳۱
عام دری	دریگ	۵۳۲
لگن	لگن	۵۳۳
بوتل	ڈنگ	۵۳۴
کٹورا	کدح	۵۳۵
مشکیزہ	مشک	۵۳۶
چھوٹا مشکیزہ	کھلی	۵۳۷
چارپائی	کھٹ	۵۳۸
رضائی	لحیف	۵۳۹

نمبر	لفظ	اُردو
۵۵۰	آپدار	پالٹ
۵۵۱	آپ دار	گھاس
۵۵۲	کتنگ دان	پاسدان
۵۵۳	دیگدان	"
۵۵۴	دیز	سوی کی بجہ
۵۵۵	دیگ	بڑا دیگ
۵۵۶	آوٹک	گرہوی
۵۵۷	چھیت	کرٹھپ
۵۵۸	ڈوٹی	چمپہ
۵۵۹	نپاد	بستر
۵۶۰	تیدی	جھوٹی چٹائی
۵۶۱	تڈو	"
۵۶۲	برتی	گدڑی
۵۶۳	سبزی	زنگین فرش
۵۶۴	چتر	بچھونا
۵۶۵	سرٹھپ	سہ دن
۵۶۶	گندل	گدڑی
۵۶۷	گدان	باؤں کا بن ہوا لیمہ

نمبر	لفظ	اردو
۵۶۸	کھٹ	کٹیا
۵۶۹	کاپر	سائیان
۵۷۰	کوٹھو	مکان
۵۷۱	بان	مکان / کمرہ
۵۷۲	مارپی	دو منزلہ عمارت
۵۷۳	تنبو	خیمہ
۵۷۴	تھالی	تھالی
۵۷۵	ڈلو	بڑا کٹورہ
۵۷۶	چھارنگ	پائیدان
۵۷۷	چاروپ	بھارٹو
۵۷۸	گہ شود	کپڑے دھونے کا ڈنڈا
۵۷۹	چھوڑ	کپڑا دھونے کا حقہ
۵۸۰	بھالو / تختہ	۔ ۔ ۔
۵۸۱	گنگ	پتھر کے پائیدان
۵۸۲	گیش	چھلنی
۵۸۳	دلو	سکا
۵۸۴	کونڈہ	سکی
۵۸۵	گنگ	صلاخ

نمبر	لفظ	اردو
۵۸۶	سورنٹری	تورنی سیخ
۵۸۷	ڈلوانک	مصابہ پینے کا پتھر / سل بنا
۵۸۸	وانکت	" " " "
۵۸۹	وانک	" " " "
۵۹۰	مٹیک	" " " "
۵۹۱	نال دان	اونار رکھنے کا عقیدہ
۵۹۲	بستر خدان	شیونک بکس
۵۹۳	بشکری	چھوٹا سا بقیہ
۵۹۴	ناسدان	نوار کی ڈبیہ
۵۹۵	سیر مو خدان	سیرہ دانی
۵۹۶	دابی	ڈبیہ
۵۹۷	تب	بخار
۵۹۸	ٹھک	کھانسی
۵۹۹	پشانک	زکام
۶۰۰	ڈاک	طاعون
۶۰۱	سیہ تپ	معیاد کی بخار
۶۰۲	کونچ	کونچ
۶۰۳	جان درو	جسم درو

نمبر	فصل	اردو
۶۰۴	شب تپ	شبہ بخار
۶۰۵	سے تپ	سہ روزہ بخار
۶۰۶	سہ تپ	باری کا بخار
۶۰۷	تپ رزگ	بلیریا
۶۰۸	گور بہنار	غونہ
۶۰۹	سہل	کنسر
۶۱۰	سنگ و پیچ	پچس
۶۱۱	زردی	برقان
۶۱۲	دھن	نالی بڑھ جانا
۶۱۳	سہرگ	غیر
۶۱۴	مگر نیپ	جھجک
۶۱۵	نئی	کڑی کھانسی
۶۱۶	سہارک	غونیا کل آنا
۶۱۷	دین	دباہ
۶۱۸	نرنگ	ایک سہہ دہجاری
۶۱۹	درمانا	دوا
۶۲۰	سہر	سہر
۶۲۱	نسلک	بڑی بڑیوں کی دوا

نمبر	لفظ	اردو
۶۳۱	پست	کھال پھانا
۶۳۲	ٹو آگ	داغ کے ذریعے علاج
۶۳۳	تڑکل	چھوٹے داغ
۶۳۵	جبر	پھارنا دینا
۶۳۶	چالک	ٹوٹی پٹیوں کو جوڑنے کا ہتھ
۶۳۷	سات	" " " "
۶۳۸	گل سود	" " " "
۶۳۹	گوگ	ایک طریق علاج
۶۴۰	تیر ریج	" " "
۶۴۱	نیون	یہ ایک دہی بیماری
۶۴۲	سوپکی	ایک خوشبو
۶۴۳	پسلی	ایک درا
۶۴۴	دودھ	پوست
۶۴۵	ایزگنہ	جوڑی بوٹی
۶۴۶	پہن پٹی	" "
۶۴۷	مایٹھوٹ	" "
۶۴۸	کپورہ	" "
۶۴۹	چار مانگ	گاؤ زبان

اردو	لفظ	نمبر
گنت اتنا	نانگ	۶۴۹
سرورد	سرورد	۶۵۰
نکام	سرریخ	۶۵۱
در دہیم سر	نیم سر	۶۵۲
در چشم	موتی	۶۵۳
سز کا کیرھا ہونا / نال	باد گم	۶۵۴
نزلہ	نظرو	۶۵۵
دھند	سٹر	۶۵۶
آنکھوں کا ایک دھن	انب	۶۵۷
آنکھ میں پھل	پھل	۶۵۸
پڑبال	چچر	۶۵۹
اندھا	کور	۶۶۰
معدور پاؤں سے	سنہ	۶۶۱
لنگڑا	لنگ	۶۶۲
چھاک نکلنا	پنچر	۶۶۳
داد	گر	۶۶۴
فالج	اورنگ	۶۶۵
ایک چھوڑا	تلی	۶۶۶

نمبر	لفظ	اردو
۶۶۷	شیمک	ایک چھوڑا
۶۶۸	سوکھا	بواسیر کے موکے
۶۶۹	بواسیر	بواسیر
۶۷۰	ربخ	تہدیق
۶۷۱	سنگون	رگ اترنا / عرق السار
۶۷۲	کوکھ	مسانہ کی چھری
۶۷۳	رہی / بے نام	ایک مہلک چھوڑا
۶۷۴	نم	چنبیل
۶۷۵	بھٹی	انگلی کا چھوڑا
۶۷۶	خرچید	ایک سخت چھوڑا
۶۷۷	ناسور	ناسور
۶۷۸	گوڑ سوچ	بد معنی / سینے کا جلنا
۶۷۹	چلندر	جلندر
۶۸۰	چم	کھجور کا دھت
۶۸۱	نا	کھجور
۶۸۲	کلونٹ	کیا پکا کھجور
۶۸۳	گش	کھجور کا پوند
۶۸۴	پنیک	کھجور کی خراب فصل

نمبر	لفظ	اردو
۶۸۵	حکیم	گٹس کا چھوڑ
۶۸۶	کوش	کھجور کے تنے کا گودا
۶۸۷	ڈولکو	کھجور کے درخت کا بندہ جھڑ
۶۸۸	ریش	کھجور کے سے
۶۸۹	کرز	کھجور کی شاخ
۶۹۰	کھجور	کرز کا ٹن
۶۹۱	لمبش	خال خشک خوشے
۶۹۲	کازک	لمبش کا تنا
۶۹۳	چوس	گچھے
۶۹۴	بولب	چھوٹے ملاشے
۶۹۵	گرزک	کھجور کے ابتدائی پتے
۶۹۶	سٹر	ناتابی بیوند
۶۹۷	مچ گٹش	بیوند کرنے کا موسم
۶۹۸	پیکل	کچا پھل
۶۹۹	رنگ	کھجور پر رنگ آنا
۷۰۰	گورنی	رنگ کے موسم کا اعلان
۷۰۱	پوگس	اور پکے پھل
۷۰۲	ریکی	کھجور کی ایک قسم

نمبر	لفظ	اردو
۷۰۳	سوراپک	کھجور کی ایک قسم
۷۰۴	پیش تا	کھجور کی اگیتی فصل
۷۰۵	وردو	خود رد
۷۰۶	ابرحت	آمین کا خاتمہ
۷۰۷	پنج برہ	کھجور اٹارنا
۷۰۸	روپ	کھجور چلنے کا عمل
۷۰۹	پارنجی	ایک میزبانی کی رسم
۷۱۰	کوت	کھجور کے ڈھیر
۷۱۱	شکنز	کھجور کے گوداسم بنانا
۷۱۲	جہنکی	پارنجی کا نذرانہ
۷۱۳	شکری	کھجور کی قسم
۷۱۴	گوزلی	"
۷۱۵	گوک نا	"
۷۱۶	آپ دندان	"
۷۱۷	سہر آپ دندان	"
۷۱۸	کھجور	"
۷۱۹	حسینی	"
۷۲۰	وش کلونٹ	"

نمبر	لغت	اردو
۷۲۱	پکی	کھجور کی قسم
۷۲۲	رد گئی	"
۷۲۳	گوزن باد	"
۷۲۴	دشتاری	"
۷۲۵	سوزنی	"
۷۲۶	رَبّی	"
۷۲۷	رینگنو	"
۷۲۸	سبز	"
۷۲۹	کُڑبا	"
۷۳۰	مُشیج	"
۷۳۱	پُپو	"
۷۳۲	بیگم جنگی	"
۷۳۳	چپ شک	"
۷۳۴	جلینی	"
۷۳۵	پیش پاگ	"
۷۳۶	چانگال	کھجور کی مصنوعات
۷۳۷	مَدر	حلوہ
۷۳۸	کھنڈی	کھجور کی مصنوعات

نمبر	لفظ	اردو
۷۳۹	کپڑو	کپڑوں کی مصنوعات
۷۴۰	ھنی	"
۷۴۱	لڑ	"
۷۴۲	پیش بند	"
۷۴۳	اشترچ	"
۷۴۴	لگتی	"
۷۴۵	دز پنڈ	"
۷۴۶	گتلی	"
۷۴۷	سند لپٹ	"
۷۴۸	موج	"
۷۴۹	ہینرک	"
۷۵۰	پات	پیش کی مصنوعات
۷۵۱	گور پات	"
۷۵۲	پاچک	"
۷۵۳	گرنکو	"
۷۵۴	سند	"
۷۵۵	کدو	"
۷۵۶	کیات	"

نمبر	لفظ	اردو
۷۵۷	کسور	کھجور کے پتوں کی مصنوعات
۷۵۸	مسلمہ	کھجور کے پتوں کی چپی
۷۵۹	سواس	کھجور کے پتوں سے بنی ہوئی چیزیں
۷۶۰	تزکل	"
۷۶۱	بنزیانی	"
۷۶۲	تور	"
۷۶۳	ادپند	"
۷۶۴	سپت	"
۷۶۵	پور	"
۷۶۶	کچ	"
۷۶۷	تیج	"
۷۶۸	نچک	"
۷۶۹	روت	"
۷۷۰	سوکان	"
۷۷۱	رہرگ	"
۷۷۲	سورگ	"
۷۷۳	جوال	اُون کی مصنوعات
۷۷۴	نکی	"

خرجیں	حرجین	۷۷۵
بالوں کی درمی	کونٹ	۷۷۶
"	مشتقی	۷۷۷
کمر بند	ہمیان	۷۷۸
اسباب ڈالنے کا عقید	نالدان	۷۷۹
پوستین	زورٹ	۷۸۰
تھیلا	تورگ	۷۸۱
بور	گوالک	۷۸۲
تھیلا	گوچان	۷۸۳
شال	ڈپٹی	۷۸۴
ایک خاص قسم کا دوپٹہ	پیل	۷۸۵
ریشمی دوپٹہ	منا	۷۸۶
کشیدہ کردہ حوتے	چکن درج	۷۸۷
لمبھی چادر	منابر	۷۸۸
چیل	جوت	۷۸۹
میان	کیپ	۷۹۰
کاما رکھنے کا عقید	امیان	۷۹۱
"	بدگان	۷۹۲

نمبر	لفظ	اُردو
۷۹۲	گزدم	چڑے کا پنڑ
۷۹۳	اِترک	لٹی کا مشکیزہ
۷۹۴	زک	گھی کا مشکیزہ
۷۹۵	مشک	پانی کا مشکیزہ
۷۹۶	کھنّی	چھٹا مشکیزہ
۷۹۸	دَبّہ	تیل دان
۷۹۹	تیرکمان	کمان
۸۰۰	توپک	سندوق
۸۰۱	کارچ	چھڑا
۸۰۲	کاتار	کٹار
۸۰۳	جمبیا	دودھارکا
۸۰۴	وتاچ	پستول
۸۰۵	تیر	تیر
۸۰۶	حابہ	ترکش
۸۰۷	کمر بند	کمر بند
۸۰۸	زرہ	زردہ بکتر
۸۰۹	اِسپر	دُھال
۸۱۰	نیزگ	نیزہ

نمبر	لفظ	اردو
۸۱۱	گٹ	ایک ہتھیار
۸۱۲	شمس	"
۸۱۳	سُکھل	رائف
۸۱۴	ڈیوڈری	دیس بندوق
۸۱۵	دونالی	دونالی
۸۱۶	رُخدار	ایک قسم کی بندوق
۸۱۷	لہری	" "
۸۱۸	لس	" "
۸۱۹	میرخانی	" "
۸۲۰	پلیتہ دار	" "
۸۲۱	زری	بندوق کا نال
۸۲۲	گنداخ	بندوق کی لکڑی
۸۲۳	گھوٹا	بندوق کا گھوٹا
۸۲۴	نظر گر	بندوق کا نشان
۸۲۵	ٹوپی	ٹوپی
۸۲۶	سکو	بندوق کی یارود دان
۸۲۷	مرد پناہ	بندوق کا ایک آلہ
۸۲۸	ہتھی	بندوق کے چھلے

نمبر	لفظ	اردو
۸۲۹	پردان	نیر رکھے کی جگہ
۸۳۰	درمان	باردو
۸۳۱	کیبل	ناپ
۸۳۲	غالب	نیر مٹانے کا قالب
۸۳۳	نہی	باردو کو مہدوق کے اندر نہ نہا کر
۸۳۴	بجی	کارک
۸۳۵	گز	گز
۸۳۶	عوڈل	گوبیاں
۸۳۷	زیم	نموار
۸۳۸	منبت	نور کا دستہ
۸۳۹	عیان	نیبام
۸۴۰	ٹیب	تھو کی ترک
۸۴۱	پاکو با	تھو کی پست
۸۴۲	زہ	تھو کی رس
۸۴۳	ٹسٹ	ٹسٹ
۸۴۴	لوٹو	تھو کی رس
۸۴۵	نبر	کھدرا
۸۴۶	نبر زین	کھدرا

نمبر	لفظ	اردو
۸۴۶	سبخر	خبر
۸۴۸	چلک	چھتق
۸۴۹	آنسٹ	آنسٹ
۸۵۰	گھوڑا دم	ہینسٹ کی ایک قسم
۸۵۱	چڑی	چھڑی
۸۵۲	گول	غیل
۸۵۳	اسپ	گھوڑا
۸۵۴	بور	گھوڑے کی قسم
۸۵۵	نٹ	"
۸۵۶	سمند	"
۸۵۷	مٹکی	"
۸۵۸	زین	زین
۸۵۹	ستاب	رکاب کی رسی
۸۶۰	ہرجین	خرجین
۸۶۱	زیاں	گھوڑا
۸۶۲	مادیان	گھوڑی
۸۶۳	تمازی	سربلی
۸۶۴	بیرنگی	بلوچی گھوڑا

اردو	لفظ	نمبر
خلی	کیت	۸۶۵
بھیرہ	بہان	۸۶۶
رکب	رکیب	۸۶۷
دوال	دوال	۸۶۸
دُپی	دُپی	۸۶۹
گھوڑے کے تنگ	تنگش	۸۷۰
زور کا منگ	بانگ	۸۷۱
لگام	دست و آگ	۸۷۲
"	سرواک	۸۷۳
کرہیاں	زبانو	۸۷۴
گھوڑے کے پاؤں کے جیل	جیل	۸۷۵
گھوڑے کو تہہ کرنے کا رستہ	کسید	۸۷۶
گھوڑے کا یخ	گل میو	۸۷۷
نویرا	قیرغ	۸۷۸
گھوڑے کی رسی	ریزنہ	۸۷۹
گھوڑے کو چارہ ڈالنے کی جگہ	آخر	۸۸۰
گھوڑے کی خوراک	کدیم	۸۸۱
گھوڑے کو کھلنے کا آکر	خیرہ	۸۸۲

چھو لدار جھول	سجری خر	۸۸۰
گھوڑے کا جھول	جھل	۸۸۲
گھوڑے کے نال	نال	۸۸۵
سینہ بند	سینہ بند	۸۸۶
چابک	چابک	۸۸۷
گھوڑے کو ایڑھ لگانا	کرڑی	۸۸۸
دولتی	دوگانہ	۸۸۹
گھوڑے دوڑ	بورتاشی	۸۹۰
گھوڑے کو بخشنا	بوربخشی	۸۹۱
سرلی / ^{ٹوٹ} ٹوٹ	بور بنام	۸۹۲
گھوڑے کے سر کی بجلینا	جیلو	۸۹۳
اعلیٰ قسم کا گھوڑا	بخشن	۸۹۴
دوڑنے والا اونٹ	مہری	۸۹۵
اونٹ کا پالان	پھا کرٹو	۸۹۶
سماری	کجا دگ	۸۹۷
اونٹ کا تیز چلنا	جمنانہ	۸۹۸
سفید یا سرخ پہاڑی	گورخ	۸۹۹

نمبر	لفظ	اُردو
۹۰۰	شیر	پکی مٹی کی پہاڑی
۹۰۱	تپس	پہاڑوں کا سلسلہ
۹۰۲	ہشتی	بلند چوٹی
۹۰۲	درنگ	دھلوان
۹۰۴	کرود	پہاڑ کا چھوٹا حصہ
۹۰۵	کنڈک	کم مرتفع چٹان
۹۰۶	ملنب	پہاڑ کی محفوظ آڑ
۹۰۷	ملائنگ	چٹان
۹۰۸	تھار	”
۹۰۹	تلت	دشوار گزار پہاڑی راستہ
۹۱۰	رہ نغ	”
۹۱۱	گر	غیر مرتفع راستہ
۹۱۲	سنگ	درہ
۹۱۳	تل	پہاڑوں کے درمیان زمین
۹۱۴	سنت	پہاڑ کا موڑ
۹۱۵	گٹ	بلند راستہ
۹۱۶	ہنگر	چٹان کی قسم
۹۱۷	بھونہرو	پانی کی تقسیم گاہ

نمبر	لفظ	اردو
۹۱۸	رود	آنتہائی سخت پٹان
۹۱۹	کشک	پگڈنڈی
۹۲۰	مانتر	موڑ
۹۲۱	زنگ را	پہاڑی راستہ
۹۲۲	گبرنید	ستارچی گبرنید
۹۲۳	کورتکار	پہاڑی پانی کی نکاسی کا راستہ
۹۲۴	نگار	نالہ
۹۲۵	چیر	پہاڑی نالہ
۹۲۶	شانگ	گڑ سے چھوٹا نالہ
۹۲۷	پانچ	پانی کا راستہ
۹۲۸	شیلہ	بارانی پانی کی نکاسی
۹۲۹	رگام	موسم برسات
۹۳۰	بشام	سادن کا موسم
۹۳۱	سنجی	شفق
۹۳۲	نود	گھٹا
۹۳۳	کوسمہ	بادل
۹۳۴	گیتکو	پکے بادل
۹۳۵	گھاہر	کالی گھاہیں

اردو	لفظ	نمبر
چھدر سے بادل	پُٹھ	۹۱۶
پٹ بادل	ٹینک	۹۱۷
سفید بادل	استین	۹۱۸
بادل	جڑ	۹۱۹
موسلا دھار بارش	جینہر	۹۲۰
بوندا بانڈی	پشہر	۹۲۱
برف باری کا موسم	آف بند	۹۲۲
بادلوں کا سایہ	جڑ سا	۹۲۳
دور سے نظر آئی ہوئی برسات	ڈنگا	۹۲۴
چمک	لانٹ	۹۲۵
سخت سردی	یوہو	۹۲۶
جلتی بجھتی روشنی	شمال	۹۲۷
جلتی بجھتی لو	میراٹک	۹۲۸
تشیف چمک	لٹک	۹۲۹
ستاروں کی چمک	جھنڈ	۹۳۰
بھلی کی چمک	چیک	۹۳۱
بھلی کی چمک	شسم	۹۳۲
تیز روشنی	گردش	۹۳۳

ردیف	لغات	اردو
۹۵۷	ڈنگ	سرودی کی لہر
۹۵۸	تپاوات	بھارا
۹۵۹	پشک	نیم سحر
۹۶۰	چنگ	موسم سرما
۹۶۱	نہ	پانی کا بند
۹۶۲	نوکاف	سیلاب کی پہلی دھار
۹۶۳	سیراف	آبپاشی
۹۶۴	چمک	بھڑک بھڑکی چشمہ
۹۶۵	ونی	چشمہ
۹۶۶	موسم	پانی کا بڑا دریا
۹۶۷	کتب	کتاب
۹۶۸	ایپ شاند	بڑی کے نشانات
۹۶۹	تلف	پانی کی کمی
۹۷۰	مشموم	سخت پیاس
۹۷۱	کھمات	انہدم کنواں
۹۷۲	گراں مال	بست نہ قیمت
۹۷۳	درگپ	جنگلاتوں سے موتی جھڑکیں
۹۷۴	پرکھ	صاف ستھرا لباس

نمبر	لفظ	اردو
۹۷۲	بے چارہ	مشرم
۹۷۳	شگویی پنج	بیش قیمت بچہ
۹۷۴	شگویی برات	بیش قیمت بھائی
۹۷۵	عارفین پت	مہربان باپ
۹۷۶	لکھیں مات	مقدس ماں
۹۷۷	بے سنج	نکما
۹۷۸	جسک	رنجیہ
۹۷۹	کست	سکیزے کا پیوند
۹۸۰	کالو	کڑی کا گلاس
۹۸۱	بیکٹ	بہنجیل
۹۸۲	مہسلج	محبوبہ
۹۸۳	مہہ توس	چاند کو شربت والی محبوبہ
۹۸۴	مہہ بلج	" " "
۹۸۵	زباد مال	منظر
۹۸۶	ڈگری	ایک مکتب فکر
۹۸۷	ذکر	ذکر
۹۸۸	یک نزد	ایک ہی داریں کام تمام
۹۸۹	نگ تیر	نٹ پنچ

نمبر	لفظ	اردو
۹۹۰	دِ پاور	زبان دراز
۹۹۱	یک زبان	یک زبان
۹۹۲	یک راہ	ایک ہی راہ کے حامل
۹۹۳	کرس	کشتیا کو کشتی سے باندھنا
۹۹۴	دل پدرو	مستزدہ
۹۹۵	دل دور	دُکھی
۹۹۶	دل گراں	رنجیدہ خاطر
۹۹۷	زحیر	اُداس
۹۹۸	یک قزاق	اٹل
۹۹۹	سرتیر	پہلا تیر
۱۰۰۰	سرید	سرتیر باندھنے کی ٹہنی

ہبلوچی

سماجی معاشرتی اور طبقاتی گروہی

مفادات سے متعلق الفاظ -

لغات و الفاظ ۱۰۰۰

مرتب کردہ :-

۱ - غوث بخش صاحب

۲ - پیر محمد زبیرانی

معاشرت

نمبر	لفظ	اردو
۱	مردم	آرمی
۲	مردین	مرد
۳	جنین	عورت
۴	چک	بچہ
۵	بچک	لڑکا
۶	جنگ	لڑکی

اردو	لفظ	نمبر
طفل	بچہ	۷
شیرخوار	شیرچ	۸
گھر	لوگ	۹
مکان	گس	۱۰
مقام قیام	حقیقین	۱۱
گھر	ددار	۱۲
محلہ	مینگ	۱۳
ملاقہ	دماگ	۱۴
"	ڈبھہ	۱۵
"	الکبہ	۱۶
سماج	راج	۱۷
قبیلہ	تھن	۱۸
خانہ ان	کھول	۱۹
"	گھم	۲۰
عزیز	سیاد	۲۱
ہم چشم	سبوال	۲۲
عزیز	عازیزہ	۲۳
قوم	قوم	۲۴

اردو	لفظ	نمبر
معصیت	میر	۲۵
سردار	سردار	۲۶
سربہ آوردہ	ٹکری	۲۷
سرباہ	سردک	۲۸
شخصیت	سرکدگ	۲۹
نشت	نیاد	۳۰
مجلس	دلیوان	۳۱
میل	میڑہ	۳۲
مغل	مراگاہ	۳۳
ہم چشمی	سیالداری	۳۴
جنگ	جنگ	۳۵
مارکا بدلہ	لٹھ	۳۶
بدلہ	بیر	۳۷
موت	مرک	۳۸
زندگی	زند	۳۹
اشتراک	پٹو	۴۰
ایک ہی خاندان کے فرد	پہلی	۴۱
عہد	پارہ	۴۲

نمبر	لفظ	اروز
۴۲	همایغ	همایه
۴۳	همراه	ساتقی
۴۴	برات	بهای
۴۵	برازک	جقجه
۴۶	گهار	بهن
۴۷	گهار زانک	بجانجا
۴۸	نانکو	چچا
۴۹	دستی	ساس
۵۰	دشتار	منگینه
۵۱	بازو	منگه
۵۲	بدل	قرغن / بدل
۵۳	نشار	بجایی / بهو
۵۴	بزرگچ	سالی
۵۵	زال	مورت / بیوی
۵۶	تری	خال
۵۷	دوستدار	محبوب
۵۸	هین	.
۵۹	مسلح	.

شماره	لفظ	اردو
۶۱	شکت	سنگ
۶۲	پودش	شکت
۶۳	سوپ	فتح
۶۴	گردارہ	داروگیر
۶۵	سہل	صیح
۶۶	ایمن	اسن
۶۷	آسرات	آرام
۶۸	سیر	برگر
۶۹	مرکہ	برگر / دغد
۷۰	منت	منت
۷۱	کوش	قتل
۷۲	گوپک	معاذ
۷۳	عہ	اعلیٰ نسب
۷۴	ذات	ذات
۷۵	نسب	نسب
۷۶	کھب	روزگار
۷۷	کمال	مکمل
۷۸	کرد	کارکردگی

اردو

لفظ

نمبر

کار	۷۹
شتر	۸۰
گنہ گ	۸۱
بہ	۸۲
بہ راہ	۸۳
کام	
بہتر	
خاب	
بُرا	
گمراہ	

زمینداری

زمیندار	۸۴
بزرگ	۸۵
راہک	۸۶
لٹ بند	۸۷
شریک	۸۸
بڈی	۸۹
امین	۹۰
میسہ شرقی	۹۱
بڑ	۹۲
زمالدار	۹۳
ڈال	۹۴
زمیندار	
نائب بہتر	
"	
نقد / جنس عوضانہ	
معیبہ دار	
زمین کی قسم	
شراکت دار	
شریک	
"	
پاری	
زمیندار	

اردو	لفظ	نمبر
بربرہ کی زمین	کپڑی	۹۵
ہل چلانے کا عمل	سول	۹۶
"	لیٹ	۹۷
"	بھاڑا	۹۸
ہل کی لکیریں	اور	۹۹
"	پکی	۱۰۰
بغیر بادش ہوئی چوٹی نعل	سدی	۱۰۱
بیج بوسے کا ٹکڑا	زرد	۱۰۲
قیمت	لوٹی	۱۰۳
زرد سے بھیا ہوا بیج	زرد بیج	۱۰۴
چھٹا	چٹ بیج	۱۰۵
خشک زمین پر چھٹا	ہٹ بیج	۱۰۶
ضائع شدہ بیج	مورخ	۱۰۷
بحری دالہ زمین	سک	۱۰۸
خمد آباد خواہ	کور زمین	۱۰۹
کھری	کھل	۱۱۰
کھری کی قسم	کرم	۱۱۱
ہاتھ سے تاپنے کا پیمانہ	گواز	۱۱۲

نمبر	لفظ	اردو
۱۱۳	سرمد	قبر آدم
۱۱۴	تیر دور	منہ دل کی گون
۱۱۵	تنگار	منی کا طرف
۱۱۶	پاد	قدوں سے پھیلے
۱۱۷	قصبہ	۳ تاس مدت
۱۱۸	کنوٹ	۶ تاس مدت
۱۱۹	غیم بیگم	۱۲ تاس مدت
۱۲۰	ٹوپی	کاریر کا چشمہ
۱۲۱	گبنہ	کاریر کا گہرا حصہ
۱۲۲	نہبور	کاریر کی سرنگ
۱۲۳	ردینہ	کاریر کا نالہ
۱۲۴	سرجا خ	"
۱۲۵	شون	کاریر کا حوض
۱۲۶	زرد	"
۱۲۷	سٹنک	سینے کا مٹ
۱۲۸	سٹنچوک	سینے والا
۱۲۹	ڈال	بہاڑی زمین
۱۳۰	ڈال بار	سیلابی زمین

نمبر	لفظ	اردو
۲۱	منٹ بال	سیلابی مٹی
۲۲	ڈاک	سفید زمین
۲۳	ڈرک	غیر مجذوب زمین
۲۴	منٹ کرک	برجی زمین
۲۵	شود	نشور زمین
۱۳۶	ریک مال	ریٹلی زمین
۱۳۷	سید زمین	سیاہی مائل زمین
۱۳۸	سہر زمین	سرخ مائل زمین
۱۳۹	کچ	قطعہ زمین
۱۴۰	بست	"
۴۱	پوپ	پہاڑیوں سے گھری ہوئی زمین
۱۴۲	گورک	چٹانی زمین
۴۳	خر	کارہیز سے آباد
۴۴	سرگرم	جانب کوہ جمعہ زمین
۴۵	بند	نشیبی زمین
۴۶	سر	سطح مرتفع
۴۷	بیشا	گھری نشیبی زمین
۱۳۸	ششمن	کھائی

نمبر	لفظ	اردو
۱۴۹	دردیا	مٹی کے پیڑے
۱۵۰	مٹ	چکنی مٹی
۱۵۱	میٹ	"
۱۵۲	ریج	کابل کاشت تہی
۱۵۳	تکو	فقطاً
۱۵۴	جھنپ	ڈھیر
۱۵۵	دنب	آٹا رقدیمہ
۱۵۶	ہینٹ	نڈی کے قریب کی زمین
۱۵۷	آبات	آباد
۱۵۸	آب دار	پانی سیٹے کی جگہ
۱۵۹	آپنیک	سیراب
۱۶۰	اکیسار	آبشار
۱۶۱	آپ بند	پانی کی روک
۱۶۲	آپ سر	منبع
۱۶۳	آوٹھائی	تم محفوظ کرنا
۱۶۴	آوٹ	"
۱۶۵	ڈھار	زمین
۱۶۶	دھقان	کھسان

نمبر	لفظ	اُردو
۱۶۷	بزرگ	باری
۱۶۸	کشار	فصل
۱۶۹	ترم	بیج
۱۷۰	کہو	کھاد
۱۷۱	ننگار	ہل
۱۷۲	آپ	پانی
۱۷۳	رون	کٹی
۱۷۴	موش	گہائی
۱۷۵	گوڑائی	گوڑائی
۱۷۶	گڑھٹ	گہائی
۱۷۷	مار	سہاگہ
۱۷۸	پایل	زمین نرم کرنا
۱۷۹	جوان	کھدیان
۱۸۰	جوشد	خوشہ
۱۸۱	گت	مجموعہ
۱۸۲	لاب	کٹی کا موسم
۱۸۳	لائی	مزدوری پر کٹی
۱۸۴	ردنبو	پنیری کی شعلی

اردو	لفظ	نمبر
بھوسہ	چھٹ	۱۸۵
زمین ہموار کرنے کا آلہ	کین	۱۸۶
خشک زمین پر کاشت	گرڈ	۱۸۷
آبیاش	سیاہ آپ	۱۸۸
بارانی	حشکاؤگ	۱۸۹
کنواں	چات	۱۹۰
”	کھن	۱۹۱
آبرسانی کی قسم	کاریز	۱۹۲
پانی کا لہر اگڑھا	گوڑم	۱۹۳
درستی	فشی / داس	۱۹۴
پنجیاری	بج	۱۹۵
”	جوپاگ	۱۹۶
بیج	ران	۱۹۷
ذخیرہ	انبسار	۱۹۸
بورہ	بھٹاہ	۱۹۹
”	گواگ	۲۰۰
کھڑی کی قسم	کھسلی	۲۰۱
کاسہ سیر	کاسگ	۲۰۲

اردو	لفظ	نمبر
مالک	دازدار	۲۳۱
نائب / مالک	بھوتار	۲۳۲
مہاجن	شاہوکار	۲۳۳
نائب دہقان	مہتر	۲۳۴
سنگدغ زمین	دھل	۲۳۵
چار شاخہ	چار شاخ	۲۳۶
گھاس کی دانہ	داس	۲۳۷
زنجیر / بلی کی پھل	کیر	۲۳۸
جنس	جنس	۲۳۹
قرض	دام	۲۴۰
زمین	زمین	۲۴۱
زمین	گھاؤ	۲۴۲
ضامن	ماں زمان	۲۴۳
کہاں کی قسم	برہ	۲۴۴
بیلچہ	بیل	۲۴۵
ایک آلہ	درل	۲۴۶
زمینی	زمینی	۲۴۷
نزدیکی قیف	اوگ	۲۴۸

نمبر	لفظ	اردو
۲۴۹	کوڑھال	کدال
۲۵۰	یلار	دھان کی باقیات
۲۵۱	سوک	خشک شدہ فصل
۲۵۲	کرم	دغیرہ
۲۵۳	وانگاہ	امداد باہمی
۲۵۴	جو	تالہ
۲۵۵	شہ جو	بڑا تالہ
۲۵۶	گوڑ	ناملے کی گزرگاہ
۲۵۷	شہ گوڑ	بڑا سیلابی تالہ
۲۵۸	چچ	پانی تقسیم کا نظام
۲۵۹	بوٹھری	تقسیم گاہ
۲۶۰	درخ	"
۲۶۱	شبانہ روز	ہم ۲ گھنٹہ
۲۶۲	پاس	وقت
۲۶۳	منگام	ہم ۲ گھنٹہ
۲۶۴	وانگ	طریق آبپاشی
۲۶۵	تاس	"
۲۶۶	آٹ	رہٹ

اردو	لفظ	نمبر
حوض	تلاؤگ	۲۶۷
حوض	ادھٹھ	۲۶۸
کنوئیں	چات	۲۶۹
چشمہ	چمگ	۲۷۰
چھوٹا چشمہ	چھل	۲۷۱
بارانی زمین	خدا گند	۲۷۲
شور زدہ	سورگ	۲۷۳
”	کلر	۲۷۴
سیم زندہ	سیم جت	۲۷۵
مستقل باری	لٹھ بند	۲۷۶
نرخینہ	بک	۲۷۷
آباد	میتاپ	۲۷۸
چراگاہ	جید	۲۷۹
آباد علاقہ	کیلگ	۲۸۰
کیاری	کرڈوگ	۲۸۱
بحری	ڈل	۲۸۲
امداد باہمی	حشر	۲۸۳
بڑے بچے پر امداد باہمی	مشر	۲۸۴

نمبر	لفظ	اُردو
۲۸۵	پھڑتک	ذخیر کی بیماری
۲۸۶	سیہ موج	جھلسار
۲۸۷	سوز گل	ایک پودا
۲۸۸	سہر باد	سُرخ
۲۸۹	کریم	کسیرا
۲۹۰	لوک	حشرات
۲۹۱	مگ	مڈھی
۲۹۲	مقد	مڈھا
۲۹۳	مہ	برسات
۲۹۴	جر	بادل
۲۹۵	استین	سفید بادل
۲۹۶	نود	گھٹ
۲۹۷	کھسک	"
۲۹۸	گردخ	برق
۲۹۹	بیر	"
۳۰۰	نیمت	"
۳۰۱	نرونک	نزالہ
۳۰۲	نٹ	بجری

نمبر	لفظ	اُردو
۳۰۳	شترنگ	بوندہ بانہ کی ہلکی بارش
۳۰۴	درد	سوسلہ دھار بارش
۳۰۵	لب	سردیوں کی بارش
۳۰۶	گرند	رمد / گر ج
۳۰۷	جینم	بوغڑیں (سلسل)
۳۰۸	ترنپ	بوندہ
۳۰۹	رگم	برشنگال
۳۱۰	بش	سادن
۳۱۱	بادہ	بھادوں
۳۱۲	بروت	بھٹ
۳۱۳	چنگ	سرا
۳۱۴	چنگ سیاہ	وسط سرا
۳۱۵	چنگ تر	سرا کی بارشیں
۳۱۶	ہتم	بہار
۳۱۷	نہی	مون سون
۳۱۸	زربار	”
۳۱۹	گورچ	شمالی ہوا
۳۲۰	تیاب گوات	ساحلی ہوا

نمبر	لفظ	اُردو
۳۲۱	نمب	نم
۳۲۲	هیس	دھند
۳۲۳	مشر	ہوا کا طوفان
۳۲۴	ادتھہ	سردی کی ہیر
۳۲۵	روہو	ہوا کی بارش
۳۲۶	واچٹ	سخت سردی
۳۲۷	پالو	لو
۳۲۸	لوار	گندم / گیہوں
۳۲۹	گندیم	جوار
۳۳۰	زرت	چیتا
۳۳۱	آرژن	باہری
۳۳۲	باجری	چاول
۳۳۳	برخ	چنا
۳۳۴	چنا	ماش
۳۳۵	ماش	مونگ
۳۳۶	مونگ	مُور
۳۳۷	نکینز	"
۳۳۸	آدس / عدس	

ارہر	گادرس	۲۲۹
کئی	کئی	۲۳۰
موٹھ	موٹھ	۲۳۱
لوبیا	بانٹلینک	۲۳۲
لوبیا کی قسم	ماکو	۲۳۳
جو	جو	۲۳۴
بنول	کے پدائنگ	۲۳۵
روٹی	کرپاس	۲۳۶
تंबاکو	تंबاک	۲۳۷
زیرہ	زیرگ	۲۳۸
ہنسی	گنچت	۲۳۹
مسروں	سرہ	۲۴۰
رائی	آہور	۲۴۱
تارا میرا	جانہو	۲۴۲
سولف	رز	۲۴۳
اجوائن	از بوتک	۲۴۴
لونگ	کلپر	۲۴۵
گنا	سکر کاندیل	۲۴۶

نمبر	لفظ	اردو
۳۵۷	پیارے	کلو
۳۵۸	پیارے	پیاز
۳۵۹	گونگو	شلغم
۳۶۰	جٹاگ	سیگن
۳۶۱	کوسینچ	کدو
۳۶۲	پیل	مرچ
۳۶۳	ٹماٹر	ٹماٹر
۳۶۴	ترب / سولی	سولی
۳۶۵	گزک	گاجر
۳۶۶	کیاؤ	اردی
۳۶۷	تڑی	توری
۳۶۸	بھینڈی	بھنڈی
۳۶۹	کرلا	کرلا
۳۷۰	باد رنگ	کھیرا
۳۷۱	تڑ	تڑ
۳۷۲	لوش	خرلوزہ
۳۷۳	کیٹ	زریز
۳۷۴	میشرف	خرلوزہ

نمبر	لفظ	اُردو
۲۷۵	میں	میں
۲۷۶	پنڈال	شکر قند
۲۷۷	گوہی	گوہی
۲۷۸	گوار پھلی	فرانس بین
۲۷۹	میگر	جنگل ساگ
۲۸۰	پستہ رنگ	"
۲۸۱	شرشک	"
۲۸۲	خامکو	"
۲۸۳	پچلی / چیلی	گلفہ
۲۸۴	عزربٹ	ایک جنگلی ساگ
۲۸۵	غلوپ	"
۲۸۶	امب	آم
۲۸۷	ناریخ	ناریخی
۲۸۸	ترنخ	موسمی
۲۸۹	سروپ	سیب
۲۹۰	نرد آلو	خرمانی
۲۹۱	شفتالو	شفتالو
۲۹۲	ہالک	اُردو

نمبر	لفظ	اُردو
۲۹۲	هفتار	آٹار
۲۹۳	آلوچک	آلوچہ
۲۹۵	سوز	کسیلا
۲۹۶	جام	امرود
۲۹۷	نام	کھجور
۲۹۸	تود	توت
۲۹۹	شہتود	شہتوت
۳۰۰	کنر	بیر
۳۰۱	لیبو	نیموں
۳۰۲	دستبو	دستبو
۳۰۳	چبٹ	چبٹ
۳۰۴	کفلوتری	کفلوتری
۳۰۵	منگ پھلی	مونگ پھلی
۳۰۶	گرہ	گرہ
۳۰۷	سڑدہ	سردا
۳۰۸	بُسمور	ایک جگہ کی کھم
۳۰۹	ہار	باغ

بَاغْبَانِی

اُردو

لفظ

نمبر

درخت	در شک	۴۱۰
تنا	تجنہ	۴۱۱
شاخ	شعب	۴۱۲
ٹہنی	ٹامی	۴۱۳
چھوٹی ٹہنی	ٹال	۴۱۴
کونپل	چوک	۴۱۵
"	چوڑ	۴۱۶
کلی	غٹی	۴۱۷
کچی پھل	تنگ	۴۱۸
پینہ	تاک	۴۱۹
"	پن	۴۲۰
چھال	کچل	۴۲۱
کھلی	کرونگ	۴۲۲
ریشہ	رنگ	۴۲۳
پھل	نیوگ	۴۲۴
خمر	بر	۴۲۵
پودا	نبیل	۴۲۶
نرسری	نبیل جہاہ	۴۲۷

اُردو

لفظ

بمچند	سوند	۴۲۸
برہدوتری	دروم	۴۲۹
لہلہاہٹ	گر	۴۳۰
شاخ تراشی	نالبتری	۴۳۱
زین کو بھیر بھیری کرنا	شوگ	۴۳۲
پھول	چل	۴۳۳
گست	بز	۴۳۴
چھدرا	تک	۴۳۵
جھنڈ	کیہ	۴۳۶
کرٹ	کیہ	۴۳۷
بول	بتر	۴۳۸
کیکر	ککر	۴۳۹
مالی (ایک درخت)	مالہی	۴۴۰
پھیل	پھل	۴۴۱
خت	پھول	۴۴۲
گون	گون	۴۴۳
آڑچن	سوجن	۴۴۴
جوشپیر	آپس / آبجویر	۴۴۵

نمبر	لفظ	اردو
۴۴۶		شیشم
۴۴۷	انار	آنا
۴۴۸	انگور	انگور
۴۴۹	سردپ	سیب
۴۵۰	زردالو	زردالو
۴۵۱	انجیر	انجیر
۴۵۲	آمب	آم
۴۵۳	لیمو	لیمون
۴۵۴	سجده	جنگلی بیر ریپ طی بیر
۴۵۵	تربخ	نارنگی
۴۵۶	ناربخ	موسمی
۴۵۷	تود	توت
۴۵۸	نمب	نیم
۴۵۹	چنل	چنار
۴۶۰	گز	گزی
۴۶۱	جور	گنیر
۴۶۲	کنز	بیر
۴۶۳	زیتون	جامن

نمبر	لفظ	اردو
۴۶۴	آنگ	آٹو
۴۶۵	زفک	پہاڑی جھاڑی
۴۶۶	تاگز	ایک درخت
۴۶۷	کمبر	پیلو
۴۶۸	بنگ	ہینگ
۴۶۹	گل گلاب	گلاب
۴۷۰	روح گردان	سورج بکھی
۴۷۱	گوارنگ	لالہ
۴۷۲	آسی	چنبیلی
۴۷۳	نازبو	نازبو/تلسی
۴۷۴	زنگھی	ایک پھولدار جھاڑی
۴۷۵	فلکس	زنگس
۴۷۶	مزارع مہب	یک گھاس
۴۷۷	جھنؤ	" "
۴۷۸	نمبو	" "
۴۷۹	گوناگ	گم
۴۸۰	کمبر چیٹ	ایک پہاڑی بیل
۴۸۱	گورکھ	ایک گھاس

نمبر	لفظ	اردو
۴۸۲	کاشش	سرکنڈہ کی ایک قسم
۴۸۳	نن	تل
۴۸۴	مؤد	ایک بوٹی
۴۸۵	ھجو	ایک جھڑی
۴۸۶	مارمزمک	ایک دوائی جڑ
۴۸۷	نرومب	ادمان کی بوٹی / الیفیڈرا

مالداری

۴۸۸	گودم	کاپیوں کا گلہ
۴۸۹	سیگلہ	بھیڑوں کا ریوڑ
۴۹۰	بزمگل	بجریوں کا ریوڑ
۴۹۱	بگ	اونٹوں کا گلہ
۴۹۲	گلگ	گھوڑوں کا گلہ
۴۹۳	گلگ	گشتوں کا غزل
۴۹۴	بیر	گدھوں کا گلہ
۴۹۵	میش	بھیڑ
۴۹۶	سیرپس	بجری
۴۹۷	بزم	بجری

نمبر	لفظ	اردو
۴۹۸	پاچن	بکرا
۴۹۹	اپے پس اگورائٹ	مینڈھا
۵۰۰	گوڑک	بھیر کا بچہ
۵۰۱	چورہ دگ	بھیر بکریوں کے بچوں کا ریڑ
۵۰۲	کڑتی	چھوٹے کانوں والی بکری
۵۰۳	لیزی	بکریوں کی قسمیں
۵۰۴	بھری	"
۵۰۵	بھبرک	بھیروں کی قسمیں
۵۰۶	جڑ	اونٹ کا دوسالہ بچہ
۵۰۷	ہر	اونٹ کا بچہ
۵۰۸	پھر آپ	اونٹ کا دوسالہ مادہ بچہ
۵۰۹	لوک	نرا اونٹ
۵۱۰	لیڑہ	"
۵۱۱	ڈاچی	اونٹنی
۵۱۲	بغدو	اونٹ کی قسم
۵۱۳	اشتر	مطلق اونٹ
۵۱۴	کوانٹ	جوان اونٹ
۵۱۵	ہیتی	پالان

اُردو	لفظ	نمبر
پالون	پالٹو	۵۱۶
"	رفت	۵۱۷
رخت کی لکڑی	کٹ	۵۱۸
رخت کا سامان	باسکی	۵۱۹
" "	گور باسک	۵۲۰
" "	سر باسک	۵۲۱
" "	ہتھکڑی	۵۲۲
" "	لکڑ	۵۲۳
" "	چوٹنگ	۵۲۴
" "	کوٹھی	۵۲۵
" "	کنبہ	۵۲۶
" "	سیخ	۵۲۷
تنگ	تنگ	۵۲۸
سینہ بند	گور بند	۵۲۹
دچی	ڈچی	۵۳۰
"	پارڈہ چھ	۵۳۱
نقلم	نختہ	۵۳۲
اونٹ کے آرائش کے بھول	سر جھڑ	۵۳۳

نمبر	لفظ	اردو
۵۳۴	کنڈھی	گلربندہ
۵۳۵	لانٹھی	نکیل
۵۳۶	مہد	مہار
۵۳۷	سر مہار	سر مہار
۵۳۸	پچھر	نمٹ
۵۳۹	زانونبند	زانونبند
۵۴۰	مئل	متعلقات شتر
۵۴۱	رکیب	رکاب
۵۴۲	جبت	اونٹ پالنے والا
۵۴۳	شوانگ	گڈریا
۵۴۴	ہوڈا ہو	گڈریے کی گرزنی لائی
۵۴۵	لٹھ	لاٹھی
۵۴۶	دو کار چھ	گڈریے کا سامان
۵۴۷	انبرین	"
۵۴۸	کار چھ	چھرا
۵۴۹	سنگڑ	چھڑی
۵۵۰	نڈر	ادل سے بنا ہوا کوٹ
۵۵۱	رگ	ریلوڑ

نمبر	لفظ	اردو
۵۵۲	تھنہ	رتھ کی قسم
۵۵۳	ہلم	”
۵۵۴	زیک	گھی رکھنے کا مشکیزہ
۵۵۵	بینک	لٹی بڑھنے کا مشکیزہ
۵۵۶	شک	پانی کا مشکیزہ
۵۵۷	واڑ	بار
۵۵۸	گیش	بچہ
۵۵۹	گیس	مادر بچہ
۵۶۰	کڑو	مکھن
۵۶۱	پھنیر	پنیر
۵۶۲	ست	پھیکلی لٹی
۵۶۳	سنبھار	کچی لٹی
۵۶۴	خرد	دودھ کی مصنوعات (خشک لٹی)
۵۶۵	خرخرد	”
۵۶۶	ذکرین شیر	کچا دودھ
۵۶۷	بستک	دھی
۵۶۸	پترم	اڈن
۵۶۹	میسہ	بجری کے بال

اردو

لفظ

نمبر

گھنٹ

چترنگ

۵۷۰

"

ٹلو

۵۷۱

اونٹوں کے باندھنے کی جگہ

بھوک

۵۷۲

بھید بکریوں کا بارہ

جبت

۵۷۳

"

دارو

۵۷۴

بیلوں کی جگہ

گڑ / بھانڑو

۵۷۵

چھوٹے جانوروں کی جگہ

گڑی

۵۷۶

مرغیوں کا ڈربہ

ڈور

۵۷۷

معذور مولشی

کاکم

۵۷۸

میدانی مولشی

پیری

۵۷۹

پہاڑی مولشی

کھری

۵۸۰

زخمی سسم

میلٹ

۵۸۱

تسکار گاہ

نید

۵۸۲

مولشیوں کا ایک ٹل

دبلا رو

۵۸۳

ذبح ہونے سے پہلے مرنے والا جانور

پیش کارچ

۵۸۴

چراگاہ

تنگ

۵۸۵

بچے دیتا

زنک

۵۸۶

بمکنے والا

گرودک

۵۸۷

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۵۸۸	چُنری	زیرِ اوستی	۶۰۱	پستی	بکریوں کی قسم
۵۸۹	چک	کم عمر میل	۶۰۲	سیل	بکری کا مردار
۵۹۰	چنگیر	بے تالو جانور	۶۰۳	چھانک	موشیوں کا
۵۹۱	مُجھاہ/تبیلا	اصطبل	۶۰۴	دُرود/زوبہ	چرواہے کا
۵۹۲	چیک	غاری مولیشی			معاوضہ
۵۹۳	شیرنبد	دودھ سے غاری بکری	۶۰۵	چارک	چار سال
۵۹۴	وَت پیر	وقت سے پہلے			معاوضہ
		دور دینے والی بکری	۶۰۶	سر بندی	معاوضہ میں
۵۹۵	دوہ	مشتکہ دودھ			مال دینا
		دودھ چوسنے کا قبت	۶۰۷	لاپ سرنی	معاوضہ میں
۵۹۶	دبو	عارفان ہونی بکری			بچے دینا
۵۹۷	دروش	زخمی بکری بٹ بٹ	۶۰۸	گھل	مال پر سہرا
		نے کاٹا ہو کر کٹی			کا ٹیکس
		نشان زدہ	۶۰۹	سوجہ	گشت مال سے
۵۹۸	اکیلا	دروش زدہ بکری			پر انعام
۵۹۹	ہیسٹو	بکری جو بھڑوں کے	۶۱۰	بھنگا	" "
		ساتھ چرسے	۶۱۱	جوگیر	موشیوں کی
۶۰۰	گھان	بکریوں کی دوا			بیماریاں

نمبر	لفظ	اُردو
۶۱۲	چارو	مولشیوں کی بیماریاں
۶۱۳	رال	" " "
۶۱۴	بیزارو	" " "
۶۱۵	ری	" " "
۶۱۶	ہگ	" " "
۶۱۷	گیسی	" " "
۶۱۸	ٹیکا	" " "
۶۱۹	سلا	" " "
۶۲۰	بود	" " "
۶۲۱	ڈمگ	مولشیوں کی مکھ
۶۲۲	مزیری	کاکیرا
۶۲۳	سول	مولشیوں کی بیماری
۶۲۴	غشٹک	" " "
۶۲۵	سرگین / سرگین	" " "
۶۲۶	احکین	مولشیوں کو بانہ جھکا طریقہ
۶۲۷	پڑتی	" " "
۶۲۸	تند	" " "
۶۲۹	ریم	" " "

نمبر	لفظ	اُردو
۶۲۰	ڈھنگ	موشیوں کو: نہ غصے کا طریقہ
۶۲۱	کبہ	"
۶۲۲	جگ	درد کی حفاظت
۶۲۳	پنوم	موشیوں کے لئے ایک عمل
۶۲۴	درگ	موشیوں کو: نہ غصا
۶۲۵	سہار	"
۶۲۶	کوتی	"
۶۲۷	ننرم ساد	"
۶۲۸	گوس	"
۶۲۹	لوتانی	"
۶۳۰	کردس	مرغا
۶۳۱	ماکیاں	مرغی
۶۳۲	لکینک	انڈے دینے والی مرغی
۶۳۳	چپیک	چمڑہ
۶۳۴	ھیک	انڈا
۶۳۵	آمرگ	"
۶۳۶	اسپیدگ	"
۶۳۷	آفو	"

اُردو

چیک	۶۴۸
سنگار	۶۴۹
سینک	۶۵۰
سنگڑ	۶۵۱
دُب	۶۵۲
سُنٹ	۶۵۳
چُونب	۶۵۴
بانزلی	۶۵۵
کونا ٹیگ	۶۵۶
سراپ	۶۵۷
گکائیگ	۶۵۸
پشکاندگ	۶۵۹
پزندگ	۶۶۰
کرکشی	۶۶۱
سیاہ	۶۶۲
نوبیر	۶۶۳
کنگ	۶۶۴
مرگ سلیمان	۶۶۵

مرغیوں کی خواہش

مرغیوں کی خواہش

پھڑکی

"

دُرَب

چونچ

چونچ کی نوک

پُچ

مرغیوں کی عادات

"

"

"

مرغی بٹانا

چٹکبری مرغی

کافی مرغی

مرغیوں کا قسم

شوخی

پہ پُہ

اردو	لفظ	نمبر
ایک پرندہ	چوٹون	۶۶۶
کھجشک	کھجشک	۶۶۷
لوا	چک	۶۶۸
ایک پرندہ	چوٹو	۶۶۹
کبوتر کی قسم	شاتر	۶۷۰
بلبل	بلبل	۶۷۱
کوئچ	کوبچ	۶۷۲
تیتھر کی قسم	سیہ گور	۶۷۳
ایک پرندہ	گہا پخ	۶۷۴
"	دھو / نو دوار	۶۷۵
مور	مور	۶۷۶
چکور	کبب	۶۷۷
سیسی	سیو	۶۷۸
محبند	والھر	۶۷۹
بیر	بھارو	۶۸۰
تیتھر	کچھر	۶۸۱
ماز	باز	۶۸۲
کرکس	کھرگز	۶۸۳

شماره	لفظ	نمبر
تو	خراگ	۴۸۴
بازگی ایک قسم	بهری بانز	۴۸۵
سکرا	شکرا	۴۸۶
شہید	شیربانز	۴۸۷
عقاب	دقاب	۴۸۸
ایک کا پرندہ	چاگ	۴۸۹
ایک نیلا بندہ	جانہ	۴۹۰
آلو	بوم	۴۹۱
چکا در مک قسم	پھپاکو	۴۹۲
چکادہ	چھڑی اشپ جھڑ	۴۹۳
طوط	طوط	۴۹۴
مینا	سن اکبر	۴۹۵
ایک بندہ	چڑ کھڑ	۴۹۶
"	نسہ	۴۹۷
"	وصو	۴۹۸
کبوتر	کھوتر	۴۹۹
پندرہ قسم	مینہ	۵۰۰
"	لال گانی	۵۰۱

اردو	لفظ	نمبر
پہنڈوں کی قسم	میٹر / جبک دیپ	۷۰۲
ہنگام	ہنگو	۷۰۳
پہنڈوں کی قسم	آرڈی	۷۰۴
"	کوئچ	۷۰۵
"	ہنچ	۷۰۶
سیگل / مرغابی	آئی گلرڈ	۷۰۷
ایک پرندہ	ٹی	۷۰۸
ایک پرندہ	میش مرغ	۷۰۹
تلور	جھنڈر	۷۱۰
ایک پرندہ	کشنک	۷۱۱
"	کھر	۷۱۲

چھیدوں کے اسباب

آبی جہاز	میل	۷۱۳
کشتی	بورجیگ	۷۱۴
چھوٹی کشتی	ستیل	۷۱۵
"	کٹی	۷۱۶
بادبان	آچار	۷۱۷

نمبر	لفظ	اردو
۷۱۸	رامسو	بادبادان کا ستون
۷۱۹	گھالیت	باقی کا زار جڑھڑ
۷۲۰	راچن	کستی لی بجلی سمج
۷۲۱	ضو	بڑی کستی
۷۲۲	ہولی	کستی کا اگلا حیندہ
۷۲۳	گورنی	جینو
۷۲۴	دور	چپری ایک قسم
۷۲۵	بہن	بندہ گاہ
۷۲۶	تیاب	ساحل
۷۲۷	حول	موجیں
۷۲۸	کسک	کوری
۷۲۹	نیر	سمند
۷۳۰	بھیل آناٹ	جوار بھٹا
۷۳۱	ھنر	ساکن سدر
۷۳۲	بیگوات	جذبہ ہوا
۷۳۳	ھیلو	پھل کی ایک قسم
۷۳۴	مرگ	ھیلنگ
۷۳۵	تاشی	شمالی ہوا

وھیل ٹھیلی
ٹھیلی کی قسمیں

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

لفظ

نمبر

پاکاسی

۷۲۶

ابرار

۷۲۷

نوجبر

۷۲۸

پنڈاسی

۷۲۹

پتلو

۷۳۰

سورد

۷۳۱

گور

۷۳۲

سرم

۷۳۳

کلن

۷۳۴

نظم

۷۳۵

مگ

۷۳۶

کدھی

۷۳۷

لکڑ

۷۳۸

آہور

۷۳۹

گو

۷۴۰

رہرد

۷۴۱

داردرب

۷۴۲

کلونو

۷۴۳

پہلو کی تہ زیر

کن

۷۵۴

"

مشکو

۷۵۵

"

مربا

۷۵۶

"

مینٹ

۷۵۷

"

لیڈ

۷۵۸

"

پشت

۷۵۹

"

عطر

۷۶۰

"

کائبک

۷۶۱

"

کیر

۷۶۲

"

اُلس

۷۶۳

"

سُدا

۷۶۴

"

کونگر

۷۶۵

"

ادشور

۷۶۶

"

جاچو

۷۶۷

"

پین

۷۶۸

"

نورہ

۷۶۹

"

گورچک

۷۷۰

"

منع

۷۷۱

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۷۷۲	ڈانڈا	پھن کی قسیں	۷۹۰	دھوک	دھوکھن
۷۷۳	سرندو	"	۷۹۱	موردینہ	مقودرا
۷۷۴	پٹنگ	"	۷۹۲	بسندان	بسندان
۷۷۵	پالاری	"	۷۹۳	سویان	سوان برہی
۷۷۶	سنگور	"	۷۹۴	چھنٹری	چھنٹری
۷۷۷	پٹن ڈھب	"	۷۹۵	ٹھبک	ٹھبک
۷۷۸	ٹانگان	"	۷۹۶	برگور	سبب سوان
۷۷۹	سوانگ	"			نکات کا آلہ
۷۸۰	گشران	"	۷۹۷	آنبر	انبر / پکڑ
۷۸۱	اورٹنا	تیرنا	۷۹۸	شاگرٹو	دست پناہ
۷۸۲	رگ	بھلی پڑنے کا آلہ	۷۹۹	کٹنبہ	دراتی کے دان
۷۸۳	مادر	رگ کا دھانگ			نکالنے والا سرن
۷۸۴	چیردین	رگ کا وزن	۸۰۰	دوستی	بڑا مقودرا
۷۸۵	چمچ	بھل ڈالنے کا ٹکڑا	۸۰۱	بجیر بانک	پکڑ
۷۸۶	دام	جبال / دام	۸۰۲	کات / قینچی	مقراض
۷۸۷	زنہی	پھن پڑنے کا آلہ / ٹنڈا			چرواہے کے آلات
۷۸۸	بد آپ	گدلا پانی			
۷۸۹	گیم	شناف پانی	۸۰۳	برٹا بولٹ	دھکی گل سردالہ

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۸۰۳	دکاٹچ	دھنچ کی قسم	۸۱۷	دیم	سہلہ
۸۰۵	دو کا ٹوچ / ہاخریک / اوتی	قینچی کا دستہ	۸۱۸	ہمروشی / رتاک	روزانہ
۸۰۶	اشنہین	بجریوں کی قینچی	۸۱۹	سے روشی	سہ روزہ
۸۰۷	شال	شال / مہوجی اون	۸۲۰	منہنگی	سہتہ دار
۸۰۸	زورٹ	کوٹ	۸۲۱	ماہتاک	ماہ نامہ
۸۰۹	میڈٹ	نمدہ سے بنا	۸۲۲	سالتاک	سالانہ
۸۱۰	بڑگل	ہوا کوٹ	۸۲۳	کاغذ	کاغذ
۸۱۱	زہ گل	بھیریں	۸۲۴	تار	تار
۸۱۲	ریگ	بکریاں	۸۲۵	پشتر	لوہے کا پتھر
۸۱۳	قندہ / بلم	میر بجری کے	۸۲۶	میخ	میخ
۸۱۴	اخبار	بچوں کا گھر	۸۲۷	قلم	قلم
۸۱۵	تاک	ریورٹ	۸۲۸	تحقی	عنتی
۸۱۶	پن	میر بجری کے چوٹے	۸۲۹	علیہ	عالم
		بے بازہ ہنے کی تکی	۸۳۰	علم وند	لکھا پڑھا
		اخبار	۸۳۱	دانا	عقلندہ
		صفہ	۸۳۲	پہہ	پوشی والا
		ورق	۸۳۳	سریند	سمجھدار
			۸۳۴	تادان	تادلان / بے عقل

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۸۲۵	گوک	پاکی	۸۵۲	شامی	دوئی
۸۲۶	نیم پاپٹ	نیم پاگل	۸۵۳	نیم شامی	اکنی
۸۲۷	سہ جیال	سیانا	۸۵۵	دو پیہ	دو پیہ
۸۲۸	مکڑ	سبہا	۸۵۶	پیہ	ایک پیہ
۸۲۹	دپتر	دفتر	۸۵۷	کسیرا	پانی
۸۳۰	سیت	سجور	۸۵۸	پتیل	اسٹیک
۸۳۱	گور	قبر	۸۵۹	سبہ	سوٹا نازہ
۸۳۲	شک	تہ پٹن کا پتھر	۸۶۰	شہ	کمزور
۸۳۳	ختابی	طالب علم	۸۶۱	دراہی	اطلسا ٹاٹینے
۸۳۴	استاد	استاد			والا
۸۳۵	پیر	پیر	۸۶۲	رہزن	ڈاکو
۸۳۶	مڑید	مڑید	۸۶۳	سر پچار	بہادر
۸۳۷	چار دکش	مجادر			
۸۳۸	خلیفہ	پیر کا خلیفہ			
۸۳۹	کلدار	روپیہ			
۸۴۰	رد پی	روپیہ	۸۶۴	کارہی/ہرگ	آری
۸۴۱	میم روپی	اکھنی	۸۶۵	کرٹ/دوسر	بڑی آری
۸۴۲	پاؤلی	چوئی	۸۶۶	کھاڑو/شیر	کھڑی

ترکھان کے اوزار

اردو	لفظ	نمبر
ترنھن کی رہی	رنہی	۸۶۷
تیشہ	باصولی	۸۶۸
گرمٹ	سرسر / گرمٹ	۸۶۹
زندہ	زندہ	۸۷۰
سوان / ریتی	روایت	۸۷۱
سوراخ نکالنے کا آلہ	سیراہی	۸۷۲
لکڑی پر نشان لگانے کا آلہ	رائگو	۸۷۳
بیلوں کو جوتے کی کڑی	پانجاری / جگ	۸۷۴
پانجاری کی پھلی لکڑی	لاڑ	۸۷۵
پانجاری کے درمیان کی دو لکڑیاں	تھمیری	۸۷۶
بیونگی گردن کو تھامنے والی کڑیاں	ڈوزہ / جگلو	۸۷۷
ہل	ننگار	۸۷۸
ہل کا پھل	کیر / گھوہا	۸۷۹
دستی	مٹھو	۸۸۰
ہل کی لمبی لکڑی	شتینک / البرہ	۸۸۱
ہل کی سیج ڈالنے والی تالی	تالی / چری	۸۸۲
ہل کی تالی کی ٹوپی	ٹوپی	۸۸۳
زمین پر بندھ باندھنے کا آلہ	کین	۸۸۴

اردو	لفظ	مر
کین کی لوسے والی بی	آئینہ / کین / روپ	۸۸۵
لمبی زنجیریں	لٹڑھ / کین بند	۸۸۶
کڑی	کڑی	۸۸۷
زمین کو جڑی بوٹیوں سے صاف کرنا / کدال	کھوڑاں	۸۸۹
کدال کا دستہ	کھوڑاں / کن / دستگ	۸۹۰
کدال کا سوراخ	پاہو / مندر	۸۹۱
تھڑی کاٹنے والے کدال کی قسم	بانولہ	۸۹۲
دراتی	واس	۸۹۳
بیل گاڑی	گاڑی	۸۹۴
بیل گاڑی کے پیسے	پنی حقو	۸۹۵
پہیوں کے درمیان کی لکڑی	سہاٹی / قیر	۸۹۶
بیل گاڑی کے اوپر کا حصہ	منجو	۸۹۷
بیل گاڑی کے تختے	تاڑی / تختی	۸۹۸
بیل گاڑی کی لمبی لکڑی	گن	۸۹۹
بیل گاڑی کی چمڑے والی رسی	ناڑو / ریزہ	۹۰۰
کھلیان کو ہوا دینے والی چار زندانہ لکڑی	چھار شاخ	۹۰۱
کھلیان کو اوپر نیچے کرنا والی دو زندانہ لکڑی	دو شاخ	۹۰۲
کھلیان کو صاف کرنا والی سپاٹ	ڈھلی	۹۰۳

نمبر	لفظ	اردو
۹۰۴	ٹپتو	غلہ پر نشتر رگڑنے کا
۹۰۵	چھپتر	کھلیان کو میدہ کر نیون مڑی
۹۰۶	میہرد	کھلیان کو میدہ کر نیون مڑی
۹۰۷	مکڑ دار گردو	مخور میں ڈالنے کا روتا
۹۰۸	آزٹ / چرخ	ربٹ
۹۰۹	جھالار / ارنو	ربٹ کے لوٹے
۹۱۰	لوٹو	ربٹ کا بڑا گواں چکر
۹۱۱	چکر	ربٹ کا نان
۹۱۲	بیسر / نالی	کھلیان
۹۱۳	جوان	کی جگہ
۹۱۴	جوان جہی	" "
۹۱۵	پڑ	" "
۹۱۶	میدان	" "
۹۱۷	دیرد	کی جمع
۹۱۸	دیرد	" "
۹۱۹	پل	ہل کا اوڑ (نالی)
۹۲۰	ناڑ	فصل کے بعد خالی جگہ
۹۲۱	دھن	گھاس اکٹھا کرنے کی جگہ

اردو	لفظ	نمبر
پناہ گاہ	گبیڈ / پناہ	۹۲۲
درو کا چوکیدار	ٹوہو	۹۲۳
" "	نگبڈار / چوکیدار	۹۲۴
جوار کے بے خوشہ گئے	زرت / خوشتر	۹۲۵
کپڑے کی جھولی	کابنو	۹۲۶
زمین کا ایک حصہ	کانبیل	۹۲۷
کپڑے کی جھولی	گودو	۹۲۸
" "	کٹ	۹۲۹
سہاگہ	مالہو / مالہ	۹۳۰
مٹی کے ڈھیلے توڑنے کا آلہ	بٹوہر	۹۳۱
بیلچہ	بیل	۹۳۲
گینتی	کولنڈ	۹۳۳
کیاری بنانے کا آلہ	دھن	۹۳۴
گوڑائی کی رنی	رنی	۹۳۵
زمیندار کا تیشہ	وانہولی / تش	۹۳۶
فصل کی کٹائی کا موسم	لاب / رون	۹۳۷
فصل کاٹنے والے مزدور	لانی / گر	۹۳۸
بند	بنو	۹۳۹

اردو	لفظ	نمبر
کیا رہی	بارور کڑوگ	۹۴۰
پانی کی گزر گاہ	واہ گوڑ	۹۴۱
بند	نٹ	۹۴۲
بند	بند	۹۴۳
پانی بہنے کا راستہ	درخ / آواندو	۹۴۴
معمولی سیرابی	آف قس	۹۴۵
ایک گھاس	آف ورک	۹۴۶
پانی نکالنے کی ترکیب	ارلا	۹۴۷
کھجور پکنے کا موسم	آمین	۹۴۸
وہ بیل جکوب میں نہ جوتا گیا ہو	ارک	۹۴۹
لباب	آمرینہ	۹۵۰
دیار، پانی والی ندی	دور	۹۵۱
ندی	کوڑ	۹۵۲
صاف شفاف	ارشیش	۹۵۳
دو ترک پھیلی ہوئی جڑ	ایرین	۹۵۴
بگولا	بالو چنڑی	۹۵۵
سدا بہار	بدون	۹۵۶
ایک کھڑکی گھاس	براخ	۹۵۷

نمبر	لفظ	اردو
۹۵۸	بھرتی	اناج بھرنا
۹۵۹	بلم	پھل کا وہ حصہ جو پودے سے لگا ہو
۹۶۰	بند	تر بوز کا نام مکمل پھل
۹۶۱	بودن	بود و باش
۹۶۲	بکچر	چراگاہ
۹۶۳	بھونرو	پانی کی تقسیم
۹۶۴	بہار کہ	ایک گھاس جو عموماً بہار میں اگتی ہے
۹۶۵	کاتاف	کنویں کا پانی
۹۶۶	ششک	چھٹی
۹۶۷	جھنڈ سائی	بچے کا منڈانا
۹۶۸	بڑک / توہر	نختہ
۹۶۹	دستان پروشی	دانت توڑنا
۹۷۰	سانگ	سگائی
۹۷۱	چٹ بڑگ	سگائی کے کپڑے
۹۷۲	آوار	اغوا
۹۷۳	چھرت	تفکرات میں کھوجانا
۹۷۴	ٹماہ	بڑی غلطی
۹۷۵	لینزم	شرمسار

نمبر	لفظ	اُردو
۹۷۲	سہر جان	نثار ہونا
۹۷۷	وت سر	خود سر
۹۷۸	وت مہار	•
۹۷۹	استمان	عوام
۹۸۰	اولس	خاص و عام
۹۸۱	وانگ	سونا
۹۸۲	لستہ	ہموار
۹۸۳	لستہ گیوار	ہموار مانگ (محبوبہ)
۹۸۴	چکو	سوتیلایچہ
۹۸۵	پتور پتارک	سوتیلایا پ
۹۸۶	مانور ماتونہ	سوتیلی ماں
۹۸۷	جنوزام	بیوہ
۹۸۸	مکت	رسوالی
۹۸۹	مٹ	دکھاوا
۹۹۰	شرنگ	طوفان
۹۹۱	ہوادگ	پھیکا پٹہ جانا
۹۹۲	جلگہ	سر سبز علاقہ
۹۹۳	دل بر	دل کو زخمی کرنے والے

اردو	لفظ	نمبر
شان والا	مرا دار	۹۹۳
بے نمک	بے تام	۹۹۵
چالیسویں	چنگی	۹۹۶
چٹا ہوا (چھٹی کا شیم)	چنگ ر چھوری	۹۹۷
ناکام	بے سوب	۹۹۸
خاموش طبع	بے دف	۹۹۹
گم گو	بے توار	۱۰۰۰

(اسلوب پرسی کوئٹہ)

(اسلامیہ پریس کوئٹہ)